

smučina

ELAN

GLASILO DEL. SKUPNOSTI ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

SCHLADMING: SVETOVNO PRVENSTVO

DVE PRVI — ZASLUŽENI MEDALJI ZA JUGOSLAVIJO

BOJAN KRIŽAJ — SREBRO
BORIS STREL — BRON

SLALOM:

1. INGEMAR STENMARK
2. **BOJAN KRIŽAJ**
13. TOMAŽ CERKOVNIK

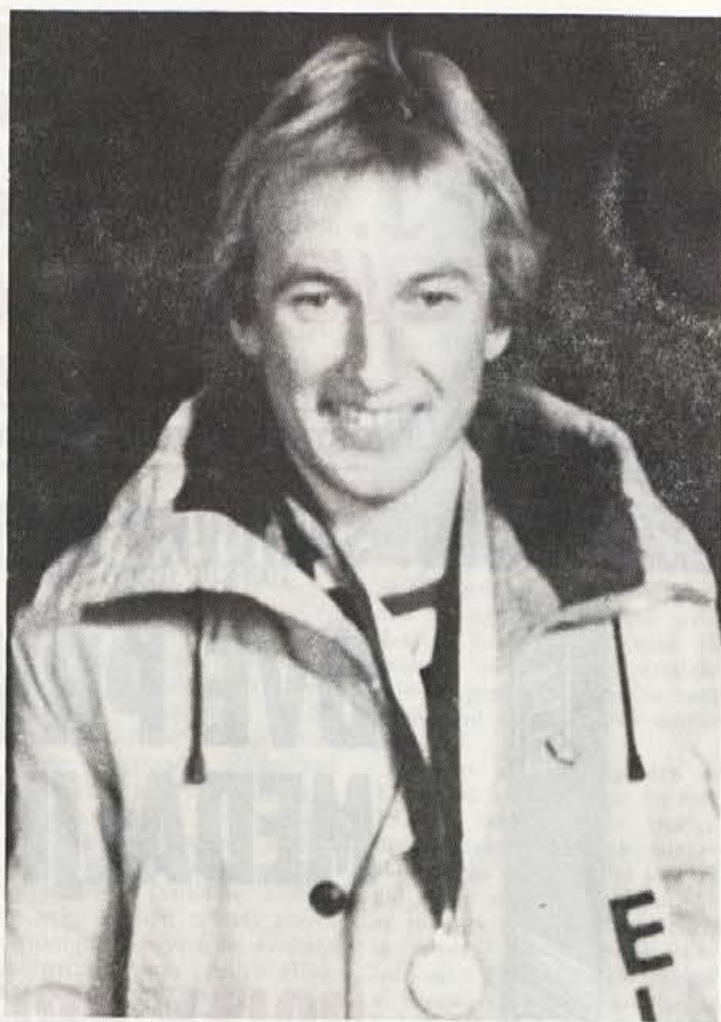
VELESLALOM:

2. INGEMAR STENMARK
3. **BORIS STREL**
7. BOJAN KRIŽAJ
14. JURE FRANKO

POTRDITEV KVALITETE NAŠIH SMUČI

INGEMAR STENMARK

BOJAN KRIŽAJ

BORIS STREL

**TOMAŽ
CERKOVNIK**

JURE FRANKO

Strel in Križaj v Elanu – v borbenem vzdušju pred svetovnim prvenstvom

Partizanske smučine 45 — str. 3

Smučarski tečaj v Krpinu — str. 2

Uspel smučarski tečaj šolskih otrok v Krpinu

Upravnik Elanovih športnih centrov Rajmund Šiško, v razgovoru z vodjem tečaja Francijem Cvenkelj

TVD PARTIZAN Begunje je organiziral med šolskimi počitnicami pet-dnevni smučarski tečaj za šolsko mladino.

K sreči so bili v tem času snežni pogoji v Krpinu zadovoljivi, saj je bil pred tem napravljen umetni sneg, temperature pa so bile zadovoljive.

Tečaja se je udeležilo 145 učencev. Od tega je bilo otrok staršev, ki so zaposleni v Elanu, kar 65. Drugi tečajniki pa so bili iz drugih okoliških krajev.

Organizator tečaja je bil predsednik TVD Partizan Begunje, Franc Cvenkelj. V

pomoč pa so mu bili smučarski učitelji in vaditelji: Perko Gabrijel, Perko Boštjan, Krivic Jani, Pohar Franc, Mikič Lado, Legat Niko, Mencinger Martin, Finžgar Bogdan, Pungerčar Jože, Gorzeti Slavko in Mulej Tine, katerim gre vsa pohvala za kvalitetno izvedbo tečaja.

Tečajniki so imeli 50% popust na žičnici. Osebe žičnice je šlo tečajnikom izredno na roko, šolska kuhinja pa jim je pripravljala topli napitek (čaj). To skrb sta prevzeli učiteljici Angelea Kemperle in Kristina Legat.

Tovarišici: Kemperle Angela in Legat Kristina delita štartne številke pred tekmovanjem

2 SMUČINA

Tečajniki, kakor njihovi starši, so bili s tečajem izredno zadovoljni.

Na zaključku so preizkusili svoje znanje v veleslalomu:

Rezultati:

I. Posebna skupina:

Nastopilo je 36 tekmovalcev in tekmovalk

1. Bernard Primož
2. Hrovat Marija
3. Kunčič Andrej

II. Učenci 1. razreda: nastopilo jih je 17

1. Urh Borut
2. Jungič Emil
3. Gorzeti Nataša

III. Učenci 2. razreda: nastopilo jih je 27

1. Lotrič Klemen
2. Krivic Aleš
3. Poljanec Aleš

IV. Učenci 3. razreda: nastopilo jih je 25

1. Biček Robert
2. Kunčič Aleš
3. Renko Damjana

V. Učenci 4. razreda: nastopilo jih je 19

1. Globevnik Tatjana
2. Zupan Andrej
3. Resman Roman

VI. Učenci od 5.—8. razreda: nastopilo jih je 21

1. Urh Mitja
2. Hrovat Rudi
3. Urankar Vasja

Ugotavlja se, da je bila letos udeležba neprimerno večja kot pretekla leta in da bo treba v bodoče na večjo udeležbo tudi računati.

S tem je TVD PARTIZAN eno svojih nalog zadovoljivo izvršil, otroci pa so s tem imeli lepe počitnice, brez vsakršnih poškodb.

F. C.

Predsednik TVD PARTIZAN, deli tečajnikom toplo pijačo — čaj

SOVLASTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

VIZOJNI ZAVOD
FRANKA MILČIČEVIČA
SMLEČNIK, 9. 6.

TELEFON 061 611-505, 611-603

VAS ZNAK

NAS ZNAK 108/tr

DATUM 26.1.1982

" E L A N "

64275 BEGUNJE NA GORENJSKEM

Zadeva: Zahvala

Za ljubezniv sprejem naših otrok ob priliki ogleda Vaše tovarne, se Vam iskreno zahvaljujemo za prijaznost in se priporočamo tudi v bodoče.

Obilo delovih uspehov Vam in vsem.

Partizanske smučine — Cerkno 45

Pod tem naslovom so bile letos 15. in 16. januarja izvedene osme spominske smučarske tekme pri Kacinu na Cerkljanskem vrhu, v spomin na partizansko smučarsko tekmovanje 20. in 21. januarja 1945.

Takrat so se v Cerknem, nekdanji primorski partizanski prestolnici, sredi zagriženih bojov za dokončno osvoboditev domovine, zbrali slovenski partizani, zamenjali puške za smučarsko opremo in s športnim tekmovanjem v patroljnem teku, veleslalomu in smučarskih skokih izkazali veliko moralno in politično zavest.

Prve partizanske smučarske tekme v osvobojenem Cerknem, so imele veliko odmevnost, ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v takrat okupirani Evropi, saj je bil to edinstven primer.

Točasno je bila v Cerknem v polnem razmahu partizanska smučarska delavnica, ki jo je vodil Rudi Finžgar, ustanovitelj Elana. Tako je zapisano v naši kroniki, da je Cerkno zibelka Elana. Prav zato se čutimo obvezne, da v sprejemljivi

obliki Cerkljanom pomagamo. Tako je tudi bilo.

Tekmovanje je potekalo pod pokroviteljstvom 31. divizije JLA, »ETE« Cerkno in Elana iz Begunj.

DS — DO Elan je odobril naš delež za izvedbo tekmovanja 20.000 din v obliki reklame in nekaj parov smučí ter propagandni material. Kot delegat Elana, že v času priprav in tudi pri izvedbi tekmovanja, je bil imenovan Slavko Knafelj, org. samoupravljanja in informiranja — urednik »Smučine«.

Že v petek 15. januarja je sodeloval na slavnostni akademiji v šoli v Cerknem, kjer je podelil smučí šolarjem — zmagovalcem ter pozdravil sodelujoče. V soboto 16. januarja je prisostvoval tekmovanju vojakov, mladine in borcev, zvečer pa je v imenu sopokrovitelja prireditve — Elana, podelil medalje in plakete tekmovalcem — borcem in borkam.

Na zaključku prireditve pa je organizacijski odbor podelil Elanu lepo spominsko plaketo v znak zahvale za pomoč in sodelovanje. K. S.

Obisk svetovalcev za telesno vzgojo Zavoda SRS za šolstvo

tano razvijal, smo osvetlili tudi perspektive našega tovrstnega delovanja v smislu usklajevanja potreb izobraževanja, telesne kulture in športa.

V bodoče bomo morali dati poseben poudarek ponudbam za opremo podružničnih šol, ki jih je samo v Sloveniji okrog

400 in so zelo slabo opremljene, oni pa bodo poskušali s širšo družbeno akcijo vzpodbujati interes.

Ob koncu srečanja smo jim pokazali naše proizvodne prostore.

Janez Urbanc

Program tekmovanj svetovnega prvenstva v nordijskih disciplinah

Od 18.—28. II. 1982 — OSLO

- 18. II. — svečana otvoritev
- 19. II. — ženske 10 km nordijska kombinacija — skoki
- 20. II. — moški 30 km nordijska kombinacija — 15 km
- 21. II. — skoki 70 m
- 22. II. — ženske 5 km
- 23. II. — moški 15 km
- 24. II. — ženske 4 x 5 km štafeta
- 26. II. — ženske 20 km
- 27. II. — moški 50 km
- 28. II. — skoki 90 m — svečan zaključek

Sindikalni izobraževalni center v »Šlandru« je odprtega tipa

V letu 1981 obnovljeni Sindikalni izobraževalni center — bivši Šlandrov dom v Radovljici nudi 63 ležišč. Sobe so dvo, tro in štiri posteljne, vsaka soba pa ima tudi sanitarije.

Na razpolago so tudi tri predavalnice z vsemi didaktičnimi sredstvi. Predavalnice imajo 30—50 in 80 sedežev ter dva kabineta z 10 — 15 sedeži.

V teh prostorih sindikalnega izobraževalnega centra lahko vsakdo organizira razne oblike izobraževanja, posvete ali sestanke, le da to predhodno naroči pisмено ali telefonsko upravi centra (tel. 064-74-090 ali 74-091).

V ceniku stroškov imajo ovrednoten celodnevni pension

z nočitvijo ali brez nočitev, samo nočitev, nočitev z zajtrkom, kosilo, večerjo, zajtrk — ločeno tudi za zunanje uporabnike.

Posebej je ovrednotena cena najemnine za vse predavalnice z uporabo didaktičnih sredstev.

OSNOVILA ŠOLA CERKNO
Spomenik NOB

19. I. 1982

Delavnemu kolektivu tovarne ELAN se najlepši

zahvaljujemo za podarjene smučí.

Cerkno 18. I. 82.

Bianžiji OŠ. Cerkno
Spomenik NOB

Kačelnik ZO: Miloš Raspič

Obisk svetovalcev za telesno vzgojo

V okviru svojega rednega letnega aktivna svetovalcev za telesno vzgojo pri zavodu SRS za šolstvo se je skupina odzvala našemu vabilu in obiskala Elan.

V prvi vrsti smo jih seznanili z našim proizvodnim programom in jim nakazali aktivnosti na področju projektiranja telovadnic in ostalih športnih gradenj. V pogovoru, ki se je spon-

Priprave na volitve

11. marca 1982

Volitve članov delegacij za družbenopolitični zbor in samoupravne interesne skupnosti, se bližajo z neverjetno naglico. Te volitve so razpisane za 11. marec letos.

V Ešanu pa istočasno poteče mandat tudi delegatom samoupravnih organov. Predvidevali smo, da bi te volitve združili, vse ob enem tj. 11. marca, da bi zamudili s tem čim manj delovnega časa. Tako smo tudi storili pri zadnjih volitvah.

Predsedstvo republiškega sveta sindikatov Slovenije pa meni, da v TOZD-ih, oz. delovnih skupnostih ni primerno združevati volitev članov delegacij za družbenopolitični zbor in samoupravne interesne skupnosti z volitvami delegatov za samoupravne organe ali druge referendumske odločitve.

O tem naj pri nas odločajo družbenopolitične organizacije, mnenja pa smo, da bi to zmogli brez škode na kvaliteti izvedbe, saj smo ob takih prilikah vedno organizacijsko dobro pripravljani.

Sindikat je dobro pripravil evidentiranje delegatov, v teku

je podpisovanje pristopa h kandidaturi, pravkar pa se zaključujejo temeljne kandidacijske konference, kjer je treba le še predlagane kandidate obravnavati in potrditi na delovnih skupinah, prav tako tudi na družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Po novem volilnem pravilniku je v TOZD-ih le ena kandidacijska konferenca, zato bo osnovna organizacija sindikata zagotovila, da se bodo novoizvoljene delegacije vključile v drugo fazo kandidacijskih postopkov, ko gre za kandidiranje delegatov v zvezni zbor skupščine SFRJ in v druge postopke, za katere so pristojne druge seje občinskih kandidacijskih konferenc (nosilci volilnih funkcij v skupščini občine in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti).

Za učinkovito delo delegacij in delegatov sindikat načrtuje družbenopolitično usposabljanje. Na voljo je obvezni program petih tem za to usposabljanje.

K. S.

Smo v letu, v katerem se – čvrsto in dosledno po Titovi poti – pripravljamo za XII. kongres Zveze komunistov Jugoslavije in za izpolnjevanje številnih nalog pri izvajanju politike stabilizacije in vsestranskega utrjevanja in nadaljnega razvijanja naše socialistične skupnosti.

Kvaliteta proizvodnje v letu 1981

Procentualno gledano je količina smuči slabe kvalitete (I b/II vr. in izmet) višja v odnosu na leto dni prej. Glede na to, da je pred tem dve leti in pol ta procent nenehno padal, je ta podatek dosti resen. Glavni razlog za takšno povečanje je uvedba dveh popolnoma novih tipov alpskih smuči, ki so zaradi zahtevnosti izdelave in obnem visokega cenovnega razreda povzročili, da je precej smuči imelo manjše napake, zaradi katerih so bile razvrščene v I b vrsto.

Pri tekaških smučeh ni nekega posebnega zunanjskega vzroka, da se je procent smuči slabe kvalitete povečal.

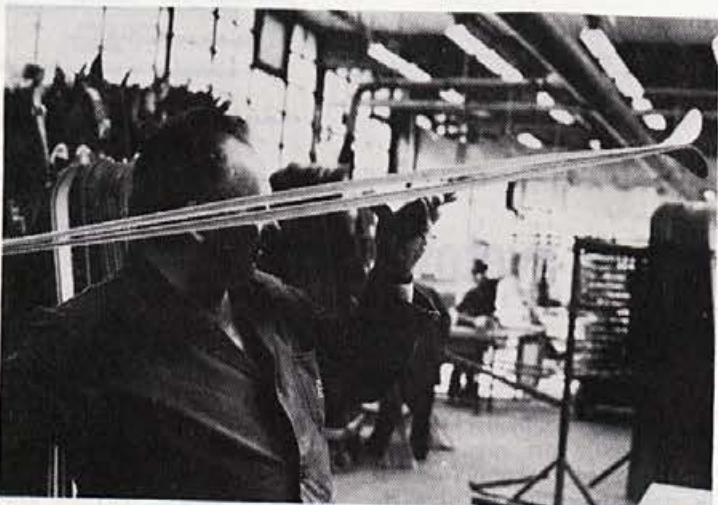
Pri kvaliteti proizvodnje smo prišli v določeno krizo, saj smo pričali, da imamo precejšnje notranje izgube zaradi slabe kvalitete, tako pri materialih, popravilih, kot pri II. vrsti in izmetu. Višine izgub zaradi II. vrste in izmeta so znane in so tudi posredovane vodstvu proizvodnje. Pri materialih je vpejlano določeno zasledovanje izmeta, pri popravilih pa se tudi lahko izračuna, koliko je že profesionalnih popravilalcev v proizvodnji.

Problemатike kvalitete se ne zavedamo, ali vsaj večina ljudi ne. Zadnja leta smo od kupcev dobivali toliko naročil, da smo jih še komaj uspevali količin-

ska izpolniti. Danes so zahteve na tržišču drugačne, tako da se zato kritizirajo propusti in pomanjkljivosti, posebej v finišu. Naše smuči ravno v teh drobnih propustih v finišu izgledajo slabše od konkurenčnih, zato je tudi po dopustu bila zastavljena širša akcija za odpravljanje teh napak. Kljub vsemu situacija še ni zadovoljiva, smuči na končno kontrolo ne prihajajo takšne kot bi morale biti, kontrolorji v takšni situaciji pogosteje greše, na operacijah, ki so še za kontrolo, se pojavljajo dodatne napake itd.

V letu 1982 bo treba vložiti dosti dela, če hočemo zmanjšati stroške zaradi slabe kvalitete in odpraviti pomanjkljivosti na katere nas trg opozarja. Pri tem delu v večini primerov ne bodo potrebna posebna investicijska vlaganja v stroje ali materiale, saj bi že s tem kar imamo, lahko bolje delali. Glavni napor bo treba usmeriti v spremembo miselnosti, ki je nastala v nekaj zadnjih letih kot posledica popolne razprodanosti proizvodnje.

Krmpotič Mladen

Kontrola (foto Resman)

SIKMA DELEGATOV ZA EŠCR ZDRAVILNEGA DELA ČLČ. GRUPOVOSTI IN ZA EŠCR SAMOUPRAVNE INTERESNE GRUPOVOSTI ZA VOLITVE 15. III. 1982

TČED, DOB	ŠTEV. KOLIKO DELA ČLČ. GRUPOVOSTI	ZDRAVILNA DELEGACIJA SIS ZA IZOBRAŽEV.	ZDRAVILNA DELEGACIJA SIS ZA SOC. VARNOST, ZAPOSLJAV., RAZISKOV.	BOROV. DEL. SIS ZA ZDRAVSTVO	ZDRAVILNA DELEGACIJA SIS ZA KULT. IN TELESNO KULTURO	GRUPNA DELEGACIJA SIS	SKUPNO
SMUČI	9	7	9	7	9	-	41
ŠPORTNA ORODJA	7	-	-	-	-	11	18
PLASTIKA	7	-	-	-	-	11	18
TRGOVINA	5	-	-	-	-	11	16
IZMET	5	-	-	-	-	21	16
VEDRČEVANJE	7	-	-	-	-	11	18
GRUPNE SLUŽBE	7	-	-	-	-	11	18
skupno:	47	7	9	7	9	66	165

Org. samoupravljanja in informiranja
Mladen Krmpotič

SIKMA DELEGATOV ZA SAMOUPRAVNE ORGANE ZA VOLITVE 15. III. 1982

TČED, DOB	DS - DO	DS - TČED	DEL. NAZORSTVO		DISCIPLIN. KOMISIJA	SKUPNO	OPOMBA (sumnja)
			DO	TČED			
SMUČI	15	15	5	5	5	39	.
ŠPORTNA ORODJA	5	7	3	3	3	21	.
PLASTIKA	3	7	3	3	3	19	.
TRGOVINA	3	9	3	3	3	21	.
IZMET	3	7	3	3	3	19	.
VEDRČEVANJE	3	7	3	3	3	19	.
GRUPNE SLUŽBE	5	7	3	3	3	23	.
skupno:	35	57	23	25	21 (+ 2)	161 (+ 2)	.

Opomba: Iznajanje delegatov za disciplinsko komisijo (2) izvaja občinski komitet.

Org. samoupravljanja in informiranja
Mladen Krmpotič

Denarna nadomestila in dodatki za leto 1982

Na osnovi Samoupravnega sporazuma o delitvi sredstev za osebne dohodke in na osnovi povprečnega neto osebnega dohodka v gospodarstvu SRS v devetih mesecih leta 1981 ter skladno z družbenim dogovorom veljajo naslednji absolutni zneski za izplačilo nadomestil in drugih izplačil ter obveznosti:

1. Pogoji dela:

I. stopnja	266.— din bruto
II. stopnja	415.— din bruto
III. stopnja	777.— din bruto
IV. stopnja	1.032.— din bruto
V. stopnja	1.394.— din bruto
VI. stopnja	1.703.— din bruto
VII. stopnja	2.118.— din bruto
VIII. stopnja	2.692.— din bruto
IX. stopnja	3.405.— din bruto

2. Izkoriščanje delovnega časa:

745.— din neto

3. Dodatek na stalnost

53.— din bruto za delovno dobo v Elanu (za vsako leto)

4. Deljeni delovni čas:

od 1 do 2 uri 851.— din neto
2 ali več ur 1.702.— din neto

5. Nadomestilo za ločeno življenje:

3.700.— din neto (do 1. 2. 1982)

6. Nagrade učencem in študentom na praksi:

— I. letnik srednje in poklicne šole	din neto 2.128.—
— II. in III. 1. srednje in II. 1. pok. š.	3.193.—
— IV. letnik srednje šole	4.257.—
— višja šola in I. stopnja fakultete	5.321.—
— visoka šola in II. stopnja fakultete	6.385.—

7. Pripravniki:

— s srednjo izobrazbo	7.449.—
— z višjo izobrazbo	9.578.—
— z visoko izobrazbo	11.174.—

8. Regres za prehrano med delom:

650.— din neto

9. Regres za letni dopust:

— XVIII. in višje kategorije dela	3.086.—
— od vključno XII. do vključno XVII.	3.512.—
— do vključno XI. kategorije dela	4.150.—
— matere samohranilke za vsakega otroka	479.—

10. Odpravnine ob odhodu v pokoj:

— do 10 let del. dobe v Elanu	21.284.—
— od 10 do 20 let del. dobe v Elanu	26.605.—
— nad 20 let del. dobe v Elanu	31.926.—

11. Nagrade ob delovnih jubilejih:

— 10 let delovne dobe	6.385.—
— 20 let delovne dobe	9.578.—
— 30 let delovne dobe	12.770.—

12. Dnevnice za službena potovanja po Jugoslaviji:

— od 8 do 12 ur	275.— din
— nad 12 ur	500.— din

13. Prenočevanje:

— z računom	420.— din
— brez računa	168.— din

14. Terenski dodatek:

213.— din

15. Prispevek delavca za prevoz na delo in z dela:

105.— din

16. Kilometrina:

6,25.— din

Veljavnost navedenih absolutnih zneskov je od 1. 1. 1982 dalje.

Lado Hegedič

IZKORIŠČANJE DELOVNEGA ČASA V LETU 1981

Primerjava izkoriščanja delovnega časa za leto 1981 v odnosu na leto 1980 je pokazala, da se struktura ur za delo in odsotnost v celoti spreminja v prid izostankov kar seveda postaja zaskrbljujoče v času, ko je delo še kako pomembno.

Oglejmo si podatke tabelarično po vrstah plačila (VP):

VP	Število ur v letu 80	Štev. ur v letu 81	% udel. v letu 81
Ure po času	940.737	969.114	42,23
Ure po učinku	885.323	913.661	39,80
Nadure akordne	12.474	11.607	0,51
Nadure režijske	33.047	24.464	1,07
Vojaške vaje v breme DO	4.519	3.619	0,16
Neplačane ure izostankov	2.368	2.189	0,10
Letni dopust	194.672	195.504	8,52
Izredni dopust	4.259	4.516	0,20
Izobraževanje	2.708	2.316	0,10
Zastoji	3.829	2.988	0,13
Nesreče pri delu do 30 dni	5.416	8.396	0,37
Bolezni do 30 dni 90%	54.694	57.633	2,52
Bolezni do 30 dni 100%	40	56	0,01
Vojaške vaje v breme VO	872	408	0,02
Bolezni nad	36.336	41.196	1,80
Porodniški dopust	38.340	51.588	2,25
Nesreče pri delu nad 30 dni	5.608	—	—
Nega, spremstvo	4.758	4.632	0,21
S k u p a j :	2.230.000	2.293.887	100,00

Navedeni podatki nam kažejo, da je evidentiranih ur za 2,87% več v letu 81 kot v letu prej. Odsotnost pa se je povečala za 4,64%. Omeniti pa je potrebno, da je porast odsotnosti predvsem na račun bolniške odsotnosti (ostala odsotnost se je celo zmanjšala). Bolniška odsotnost se je povečala za 12,61% v odnosu na prejšnje leto. Ta razlika pa znesi kar 18.309 ur in to predstavlja v povprečju dodatno odsotnost preko celega leta 8 delavcev.

Lado Hegedič

TURNIR ZA I. MESEEC - 14. I. 1982

Št.	ime in priimek	1	2	3	4	5	6	7	8	Točke	Mesto
1	RESMAN P.	///	0	0	1/2	0	1/2	1	0	2	VI-VII
2	JERALA	1	///	1	1	0	1	1	1	6	I.-II.
3	DRAGAN	1	0	///	1	1	1	1	1	6	I.-II.
4	OMEJO	1/2	0	0	///	1/2	0	1	0	2	VI-VII
5	KROŠEČ	1.	1	0	1/2	///	1	0	0	3 1/2	IV.
6	BLAŽIČ A.	1/2	0	0	1	0	///	1	0	2 1/2	V.
7	KNAYS	0	0	0	0	1	0	///	0	1	VIII.
8	VREČKO	1	0	0	1	1	1	1	///	5	III.
9											

Elanove smuči krepko v svetovnem vrhu

V januarju smo dodali še 4 zmage v SP — Stenmark, ki je s tem dosegel rekordno število zmag v SP (66). Točke so dobili še Križaj 2 x v SL, Kuralt 1 x v VSL ter Meli 1 x v S.

Redno dosegajo odlične uvrstitve tekmovalke v SL — kot Leskovšek 4 x, Zavadlav 2 x in Jerman 1 x.

Pa še rezultati:

MOŠKI

7. Crans Montana (sui)	20. 12. 1981	SMUK
45. Meli Silvano (SUI)		
8. Morzine (FRA)	9. 1. 1982	VSL
1. Stenmark I. (SWE)		
12. Kuralt Jože		
9. Bad Wiesse (BRD)	12. 1. 1982	SL
1. Stenmark I. (SWE)		
12. Križaj Bojan		
22. Kuralt Jože		
24. Strel Boris		
10. Kitzbühel (AUT)	15. 1. 1982	SMUK
14. Meli Silvano (SUI)		
11. Kitzbühel (AUT)	16. 1. 1982	SMUK
19. Meli Silvano (SUI)		
12. Kitzbühel (AUT)	17. 1. 1982	SL
1. Stenmark I. (SWE)		
17. Strel Boris		
20. Cerkovnik Tomaž		
13. Adelboden (SUI)	19. 1. 1982	VSL
1. Stenmark (SWE)		
16. Križaj Bojan		
14. Wengen (SUI)	24. 1. 1982	SMUK
19. Meli Silvano (SUI)		
15. Wengen (SUI)	24. 1. 1982	SL
2. Stenmark I. (SWE)		
5. Križaj Bojan		
24. Cerkovnik Tomaž		

ŽENSKE

7. Maribor (YU)	3. 1. 1982	SL
9. Leskovšek Andreja		
24. Peharc Polona		
8. Pfronten (BRD)	8. 1. 1982	VSL
17. Leskovšek Andreja		
29. Jerman Meta		
32. Zavadlav Anja		
54. Peharc Polona		
68. Dornig Bojana		
9. Badgastein (AUT)	20. 1. 1982	SL
8. Zavadlav Anja		
9. Leskovšek Andreja		
18. Dornig Bojana		
10. Lenggries (BRD)	22. 1. 1982	SL
7. Leskovšek Andreja		
10. Jerman Meta		
23. Dornig Bojana		
39. Peharc Polona		
11. Berchtesgaden (BRD)	23. 1. 1982	SL
9. Leskovšek Andreja		
14. Zavadlav Anja		
23. Dornig Bojana		
32. Peharc Polona		

6 SMUČINA

Ingemar po zmagi v Kitzbühel

Z leve: Šefic, Zwitter, Dolhar si ogledujejo tekmo v Kitzbühelu

Strel — Cortina na zmagovalnem odru

Daniilo Vodovnik, pomočnik trenerja moške ekipe

Cerkovnik — Cortina '81

Stari vrh 81 — razglasitev veleslaloma

Franko — Cortina '81

OBRAČUNSKI ČAS TRGOVIN V OBČINI BANOVLJICA OB DOBOTAN
od 1.1. - 30.6.1982

Mesto	dan	mesec																														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
MOŠKI																																
Špacerija 26 B. Diletčan																																
Lj. Nibehorn - Okobna																																
Lj. Nibehorn - Belibetava																																
ŽENSKO																																
Špacerija 28 Doba																																
Špacerija 1. Praterova																																
Špacerija 4. Park hotel																																
Civilna Belibetava																																
Civilna Center 1. Ljublj.																																
Civilna Center 11. V. Vrta																																
DRUŽINSKO																																
Špacerija Market 26. Gur																																
Civilna Market 26. Gur																																
Špacerija Market 10. Gur																																
ŠOLSKE																																
Špacerija 3A																																
Špacerija 1																																
Špacerija 2																																
TRGOVINE																																
Špacerija Center																																
Špacerija 23. Koroška																																
Špacerija 22. Gradnik																																
Špacerija 21																																
Špacerija 20. Predira																																

* V petek, 30.6. so vse trgovine odprte od 7. do 16. ure.
* V ponedeljek, 1.7. so vse trgovine odprte od 8. do 11. ure.

Nesreče pri delu v letu 1981

V lanskem letu se je v naši delovni organizaciji zgodilo 27 nesreč pri delu, 3 nesreče pa so bile na službeni poti. Glede na povprečno število zaposlenih 1051 znaša % nesreč pri delu 2,6%. Zaradi nesreč pri delu je bilo izgubljenih 750 delovnih dni ali 28 delovnih dni na 1 nesrečo. Ponesrečil se je vsak 39 delavec.

Če podatke o nesrečah za lansko leto primerjamo z gibanjem nesreč v zadnjih 5 letih nazaj lahko ugotovljamo, da so rezultati ugodni z ozirom na nizek % nesreč. Rezultati pa niso ugodni, če gledamo nesreče iz stališča resnosti, saj so se v lanskem letu dogodile 3 nesreče, ki so zahtevale delno invalidnost poškodovancev oziroma daljši bolniški stalež. Dne 6. 5. 1981 je prišlo v lesnem oddelku do nesreče na rezkalnem stroju. Kvalificiran delavec B. M. je pripravljaj stroj za izvršitev delovne operacije. Pri nastavljanju višine obdelovanja, mu je poizkusni obdelovanec potegnilo v ventilacijsko odprtino, pri tem pa mu je rezkalno orodje poškodovalo prste desne roke.

Dne 8. 6. 1981 se je v TOZD Vzdrževanje, oddelek komunala dogodila nesreča na krožni žagi. KV delavec P. F. je na stroju razžagoval obdelovanec. Pri samem razžaganju oziroma odstranjevanju obdelovanca iz delovne mize je prišel s palcem desne roke preblizu rezila, katero mu je odrezalo prst pri prvem členku. Dne 26. 6. 1981 se je v skladišču surovin dogodila nesreča, ko se je zaradi preobremenitve vozila le-to prevrnilo. Skladiščni delavec L. P. je na srečo utrpel le lažje poškodbe, lahko pa bi bile posledice za delavca veliko težje.

Analiza nesreč:

1. Gibanje nesreč po kvalifikacijski sestavi ponesrečencev:

NK	PK	KV	VK	Skupaj
8	13	6	—	27

Iz prikazanih podatkov je razvidno, da se ponesreči največ polkvalificiranih in kvalificiranih delavcev, kar je tudi razumljivo z ozirom, da so ti delavci zaposleni predvsem na strojih in napravah, kjer se je v lanskem letu zgodilo največ nesreč pri delu. Preseneča veliko število nesreč pri nekvalificiranih delavcih, saj se je v lanskem letu ponesrečil samo 1 delavec brez kvalifikacije.

2. Gibanje nesreč po dnevih v tednu:

ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	skupaj
5	2	10	4	5	1	27

Medtem, ko je bilo v lanskem letu največ nesreč v petek, je bila v letu 1981 najbolj nevaren dan sreda, saj se je zgodilo na ta dan 10 nesreč.

3. Gibanje nesreč po urah nastanka:

1	2	3	4	5	6	7	8	nadure	skupaj
1	3	4	6	7	4	1	1	1	27

Podatki o gibanju nesreč v posameznih urah nastanka so že vrsto let podobni, največ delavcev se ponesreči med 3. in 5. uro dela.

4. Gibanje nesreč po spolu:

moški	ženske	skupaj
16	11	27

Vrsto let nazaj gibanje nesreč po spolu prikazuje podatek, da se zaradi nesreč pri delu poškoduje veliko večje število zaposlenih moških, čeprav je razmerje med zaposlenimi približno enako. V lanskem letu pa se ugotavlja, da je to razmerje manjše, kar dokazuje, da ženske opravljajo vedno več del in nalog, ki so zahtevnejša in tudi bolj izpostavljena nevarnostim poškodb in obolenj v zvezi z delom.

5. Gibanje nesreč po obratih in oddelkih:

— kovinski oddelk TOZD Šp. orodja	8
— lesni oddelk TOZD Šp. orodja	6
— TOZD Plastika	4
— strojna delavnica TOZD Smuč	2
— skladišče surovin DS SS	2
— lakirnica TOZD Smuč	1
— skladišče lesa TOZD Smuč	1
— komunala TOZD Vzdrževanje	1
— remont TOZD Vzdrževanje	1

Skupaj 27

Medtem, ko je bilo v lanskem letu največ nesreč v strojni delavnici TOZD Smuč (9), se je v letošnjem stanju stanje bistveno spremenilo. Največ nesreč je bilo v kovinskem oddelku in lesnem oddelku TOZD Športna orodja.

Razveseljivi so podatki o majhnem številu nesreč v TOZD Smuč in TOZD Vzdrževanje.

6. Gibanje nesreč po viru — načinu nastanka:

— stroji in naprave	10
— transport in manipulacija	6
— ročno orodje	5
— padci	5
— ostali vzroki	1

Skupaj 27

Iz podatkov je razvidno, da je največ nesreč na strojih in napravah, nato pri transportu in manipulaciji, število nesreč zaradi ročnega orodja in padcev pa je enako.

Podatki so podobni iz vrsto let nazaj, še vedno je največ nesreč na strojih in napravah, čeprav morajo biti le-ti po obstoječih predpisih zavarovani.

7. Gibanje nesreč po vzrokih nastanka:

— nevaren način dela	10
— povečana nevarnost	6
— kršenje varnostnih predpisov	6
— pomanjkljiva zaščita	2
— ostali vzroki	1

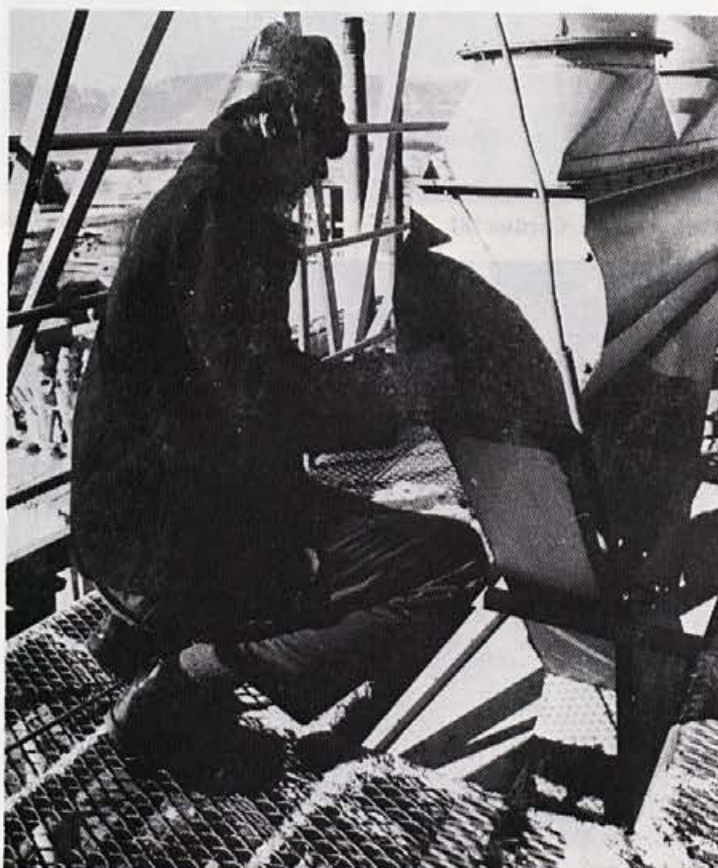
Skupaj 27

Čeprav je razumljivo, da je vzrokov za nastanek nesreč največ v nevarnem načinu dela in povečani nevarnosti, je treba vseeno opozoriti, da se je v lanskem letu dogodilo 6 nesreč zaradi kršenja predpisov o varstvu pri delu.

Prikazana analiza nesreč nam prikazuje gibanje nesreč v lanskem letu iz različnih pogledov. V kolikor podrobnejše analiziramo posamezne vrste vzrokov in pokazateljev lahko zaključimo, da bi z ustreznimi varnostnimi in drugimi ukrepi lahko število nesreč pri delu zmanjšali, seveda ob sodelovanju vseh zaposlenih v delovni organizaciji.

Obstajajo objektivni faktorji kot so nevarni stroji in naprave, slabši pogoji dela v nekaterih oddelkih, pomanjkljivosti, ki izvirajo predvsem zaradi zahtevnosti dela, vendar bi se vrsto nesreč pri delu lahko preprečilo predvsem z upoštevanjem ugotovitev, ki so bile podane v analizi nesreč za leto 1981.

Z. B.

Redno vzdrževanje na silosu (foto Resman)

Energetika v Elanu

Živimo v času, v katerem veliko govorimo o energiji in energetskih virih. Pri takšnem razmišljanju se naše misli ustavljajo predvsem pri zalogah energetskih virov, varčevanju z energijo in ceni, ki jo plačujemo za energijo.

Energetika je primarnega značaja v industriji vsake države in kot takšna deležna posebne skrbi in pozornosti.

Tudi za Elan lahko trdimo, da energetika zavzema prvo mesto na lestvici za proizvodnjo pomembnih komponent, zato je nujno potrebno, da o njej nekaj vemo, da se bomo lažje uživali v stanju in ukrepe te pomembne komponente.

Pod pojmom energetika v Elanu razumemo:

— preskrbo z električno energijo,

— toplotno energijo,

— komprimirani zrak

— vodo — sanitarno in hladilno

— in delovanjem signalizacijskih naprav.

Skrb za energetiko v Elanu je zaupana TOZD vzdrževanju. Razumljivo je, da je zaradi takšne pomembnosti tudi vzdrževanje energetskih naprav in nabava energetskih virov kot primarna naloga TOZD vzdrževanje. Večini članov kolektiva so ta prizadevanja prikrita in neznanana, saj smo se navadili, da so tovrstne dobrine za življenje nujne in vedno v neomejenih količinah razpoložljive. Nanje se z nejevoljo spomnimo le pri omejitvah ali izpadih, za katere pa so po hitrem zaključku tako ali tako krivi nerodni vzdrževalci znotraj ali izven podjetja.

Značilnosti industrijskih naprav, gledano s stališča energetike, so predvsem sledeče:

— Projekti in izvedba energetskih naprav mora zagotoviti pokrivanje vseh potreb po energiji, zanesljivost preskrbe z energijo, možnosti za eventualne razširitve. Vse to naj bo zagotovljeno z izvorom, razvodno mrežo in potrebnimi priključki.

— Kapacitete energetske oskrbe morajo biti takšne, da lahko pokrijejo konične potrebe na eni strani in minimalne potrebe na drugi strani.

— Regulacija in avtomatika morata zagotavljati prilagoditev vsem, večasih zelo dinamično spremenljivim potrebam. Vzporedno mora biti zagotovljena varnost proti preobremenitvam in kar se da točno merjenje porabljene energije.

Stanje energetskih naprav v Elanu ocenjujem na sedanje razmere za bližnjo perspektivo sledeče:

— Električna energija

Dobava energije s strani distributerja v slovenskem prostoru do leta 1985 kaže dokaj zadovoljivo, v kolikor na obstoječih kapacitetah ne bo težjih okvar in pomanjkanja goriva. Naprave v tovarni bodo z izgradnjo hladilne postaje, vzdrževanja in plastike maksimalno obremenjene, kar pomeni, da bo nujno delno investirati tudi v te kapacitete, da si zagotovimo zanesljivost obratovanja in nujne rezervne kapacitete. V letu 1982 bomo instalirali diesel agregat 240 KVA z namenom, da se ob izpadih električne energije izognemo škodi, ki nastaja v proizvodnji in škodi, ki v takih primerih v zimskem času lahko nastane na napravah vsled zamrzovanja.

— Toplotna energija

Oskrba s toplotno energijo je odvisna od oskrbe z gorivom in mazutom. Pri tem gorivu so težave v tem, da je zaradi pomanjkanja neredna dobava in drugo, da se kvaliteta goriva na vsebino žvepla in viskoznost slabša, kar lahko privede celo do zamenjave gorilcev, kar predstavlja investicijo cca 3.000.000.— din. Kot gorivo 100% izkoriščamo nastale lesne odpadke, katerih delež pa se iz leta v leto manjša.

Naprave za proizvodnjo toplotne energije, tako kotli kot razvodna mreža bodo z izgradnjo omenjenih kapacitet v zimski sezoni maksimalno izkoriščene, predvideva pa se tudi povečana poraba v poletnem in prehodnem obdobju, zato za leto 1984 načrtujemo zamenjavo kotla 2 Gcal z novim kotlom 5 Gcal. Prav tako so že povsem izkoriščene zmogljivosti razvodne mreže, zato vzporedno z gradbenimi objekti načrtujemo tudi nadaljevanje izgradnje pohodne kinete, ki bo omogočala racionalne in fleksibilne razvodne mreže oz. kapacitete vseh energetskih virov.

— Komprimirani zrak

Proizvodnja ni odvisna od distributerjev izven DO. Z obstoječimi kapacitetami lahko pokrijemo vse potrebe, nimamo pa potrebne rezerve in smo zato ogroženi z eventualnim izpadom glavne enote na večji zastoj v proizvodnji.

Tozadevno načrtujemo v letu 1983 nabavo dodatne kompresorske enote, da bodo na ta način zagotovili zanesljivo oskrbo s komprimiranim zrakom.

— Voda

Oskrba z vodo, glede na to, da smo razmeroma majhen potrošnik, tudi v perspektivi ni zaskrbujoča. Pri napravah znotraj DO smo pred pričetkom izgradnje hladilne postaje,

ki bo realizirana v sredini 1982. S tem bo zagotovljena oskrba s hladilno vodo v kvaliteti, potrebni za našo tehnologijo.

— Signalizacijske naprave

Signalizacijske naprave zagotavljamo sproti glede na nastajajoče potrebe.

V letu 1982 načrtujemo razširitev kapacitet telefonske centrale s tretjo stotico, s čimer bomo razbremenili sedanje kapacitete in zagotovili zmanjšanje motenj, ki nastajajo predvsem vsled preobremenjenosti, na minimum.

Pomembna aktivnost na področju energetike je varčevanje, pri čemer sta pomembni predvsem dve kvaliteti, to je prihranek dragocenih energetskih virov, katerih zaloge vidno pohajajo in neposredni prihranek na zmanjšanju stroškov v našem poslovanju.

Varčevanje, ki ga izvaja sama služba energetike poteka v naslednjih smereh: uvedba avtomatike za regulacijo temperaturnih režimov, znižanja temperature ogrevanja, instalacija naprav z večjo stopnjo izkoristka, uvedbo rekuperatorjev, izboljšanje faktorjev moči (cos θ), modularno regulacijo kompresorja, kontrolo izgorovanja, filtracijo zraka, doslednejšim nadzorom, itd. Detaljni opis naštetih ukrepov bi bil preobširen, tehnično zahteven, slabo razumljiv in za večino bralcev nezanimiv, zato naj zadostuje samo nakazana smer, katere rezultati so vidni tudi že v praksi.

Temeljiteje pa želim opozoriti na področje varčevanja, pri

katerem lahko in moramo sodelovati vsi člani kolektiva.

Ugotavljam, da naša zavest pri izvajanju varčevalnih ukrepov pada, kar se jasno kaže pri veljavni 10% omejitvi porabe električne energije, saj kljub pismenemu obvestilu in znanim posledicam nismo ničesar prihranili. Znano pa nam je, da smo tri in več let nazaj v takšnih akcijah uspeli prihraniti od 10% do 15% električne energije. Mistično, da je naša dolžnost, da svoje akcije spremenimo in se zavemo, da smo dolžni napram samemu sebi in naši družbi izvajati naračene ukrepe.

Predvsem apeliram na delovodje in vodstvene delavce, da zastavijo svoj vpliv, da bo varčevanje uspelo. Tudi najmanjši prihranki bodo v seštevku dali pomembne rezultate.

Predvsem lahko dosežemo pomembne rezultate pri maksimalnem omejevanju nočnega dela, dela posameznikov in manjših skupin izven rednega delovnega časa.

Pri vsem tem se moramo zavedati, da načrtovane omejitve moramo izvajati in če tega ne bomo storili s polno odgovornostjo, bo prišlo do odklopov, kar bo imelo bistveni vpliv na rezultate v proizvodnji.

Na koncu sestavka prilagam tabelo, iz katere je razvidno, kakšna je poraba energije v Elanu in koliko nas to stane.

V kolikor bo moj sestavek vsaj nekatere navedel na razmišljanje, bo namen dosežen, nasprotno ne bo nobene koristi.

Branko Renko

TOZD VZDRŽEVANJE

PORABA ENERGETSKIH VIROV V 1981 — DO ELAN

VRSTA ENERGIJE		KOLIČINA VREDNOST	
			din
1. ELEKTRIČNA ENERGIJA	Kwh	5.950.000	16.660.000,—
2. TOPLOTNA ENERGIJA	Kwh	4.300.000	16.080.000,—
3. KOMPRIMIRANI ZRAK	Nm ³	6.070.933	3.096.175,—
4. VODA	m ³	105.996	1.187.155,20

Del skladišča lesa, skladišče TO, Begunje (foto Resman)

Višja amortizacija – nižji dohodek

Ob koncu novembra je zvezni zbor Skupščine Jugoslavije sprejel zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o revalorizaciji osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe uporabnikov družbenih sredstev in zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o amortizaciji osnovnih sredstev temeljnih organizacij združenega dela in drugih uporabnikov družbenih sredstev.

Združeno delo si je za to prizadevalo že dalj časa, saj so nerealno nizko določene minimalne amortizacijske stopnje osnovnih sredstev povzročale nerealno visok dohodek in vse vrste porabe (skupno, splošno in osebno), medtem ko so cene osnovnih sredstev močno prehitvale revalorizacijo. Amortizacijska sredstva niso zadoščala, zato je bilo potrebno za zamenjavo odsluženih osnovnih sredstev najemati kredite, kar je povečevalo zadolženost in nelikvidnost organi-

zacij združenega dela, po drugi strani pa je pripomoglo k tehničnem in tehnološkem zaostajanju naših osnovnih sredstev in na ta način tudi zaostajanju produktivnosti dela.

Novi zakon prinaša spremenjeno višino amortizacijskih stopenj. V jugoslovanskem povprečju se je zvišala povprečno kar za 42%. Novi zakon uvaja kar desetkrat več amortizacijskih skupin. Novost zakona je tudi v tem, da je potrebno odslej amortizacijo obračunavati za vsa osnovna sredstva.

Vse organizacije združenega dela, ki so sodelovale pri pripravljanju zakona, so menile, da so povečane stopnje amortizacije realne in jih je treba čim prej uveljaviti.

Pričakovati pa je potrebno tudi negativne posledice predvsem tam, kjer so že doslej poslovali z izgubo ali na meji rentabilnosti.

Majda Odar

Ropot

Poostreni varnostni ukrepi na delovnih mestih, kjer ropot presega dovoljeno mejo.

Zavod za zdravstveno varstvo Maribor je v lanskem letu opravil ekološke meritve pogojev dela, med drugim tudi merjenje ropota na posameznih delovnih mestih.

Na podlagi opravljenih meritev je bilo ugotovljeno, da v nekaterih oddelkih in delovnih mestih v posameznih TOZD-ih oziroma DS SS ropot presega dovoljeno mejo 90db. Najbolj izstopajo delovna mesta v strojni delavnici TOZD Smučič, razrezu lesa, lesnem oddelku, kovinskem oddelku, montažnem oddelku TOZD Plastika itd.

Služba varstva pri delu je napravila poseben seznam delovnih mest v posameznih TOZD-ih, kjer ropot presega dovoljeno mejo in so bili s tem seznamom seznanjeni tudi odgovorni vodje za izvajanje potrebnih varnostnih ukrepov.

Po Zakonu o varstvu pri delu za delovne prostore, ki so ogroženi od ropota in vibracij, mora vsaka delovna organizacija z ustreznimi tehničnimi ukrepi

ta ropot zmanjšati na dovoljeno mejo. V kolikor s tehničnimi ukrepi ni možno sanirati prekomernega ropota in vibracij, morajo delavci uporabljati ustrezna zaščitna sredstva (zaščitna vata, čepi, slušalke). Vsa ta zaščitna sredstva se lahko nabavijo v skladišču orodja in zaščitnih sredstev.

Po podatkih zdravstvene službe, vsak ropot nad dovoljeno mejo 90 db, povzroča v krajšem ali daljšem časovnem razdobju zdravstvene okvare sluha, ki so neozdravljive. Veliko je primerov, ko pride do zdravstvenih okvar pri delavcih, ki so se zaposlili na delovnem mestu ogroženem od ropota, ko so imeli že predhodno okvare sluha zaradi dela v ropotu.

Na delovnih mestih, kjer ropot stalno presega dovoljeno mejo, morajo delavci obvezno uporabljati ustrezno zaščitno sredstvo. V delovni organizaciji je imenovana posebna komisija, ki bo ugotavljala, če delavci na ogroženih delovnih mestih dosledno uporabljajo zaščitna sredstva in v primeru kršenja teh predpisov, tudi predlagala ustrezne ukrepe.

B. Z.

Iz naše občine

MOŽNI KANDIDATI ZA NOSILCE VODILNIH FUNKCIJ V OBČINI

V predkandidacijskem postopku je na osnovi evidentiranja možnih kandidatov za vodilne funkcije v občini Radovljica Občinska konferenca SZDL predlagala na skupnem zasedanju z Občinskim svetom Zveze sindikatov v ožji izbor za kandidata predsednika skupščine Borisa Šetino, dipl. pravnik iz Radovljice. Za podpredsednika sta predlagana dva možna kandidata in sicer Franc Bajt ing. lesarstva iz Bohinjske Bistrice in Janko Stušek prof., vodja izobraževalnega centra Republiškega sekretariata za LO v Poljčah. Za predsednika zbora združenega dela je predlagan dosedanji predsednik Ernest Noč, kmetijski tehnik iz Iskre Otoče. Za predsednika zbora krajevnih skupnosti Janez Stare ing. lesarstva iz LIP Bled TO Tomaž Godec Bohinjska Bistrica, za predsednika družbenopolitičnega zbora pa Bernard Tonejc ing. gozdarstva iz GG Bled TO kooperacija. V ožji izbor med osmimi predlaganimi kandidati za predsednika izvršnega sveta občinske skupščine Radovljica je soglasno predlagan kot možni kandidat Janez Smole ing. strojništva, sedanjji predsednik Občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica.

PLENUM SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE RADOVLJICA

Na osnovi določil novih Pravil občinske organizacije SZDL Radovljica, ki so jih sprejeli delegati na programski seji občinske konference SZDL lanskega decembra, so sočasno sprejeli sklep tudi o ustanovitvi Plenuma Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Radovljica. V tem organu SZDL so vključeni zaslužni predvojni revolucionarji, borci in aktivisti NOB, zaslužni družbenopolitični, znanstveni, gospodarski in kulturni delavci, ki niso več v aktivnem delovnem razmerju. Radovljiški Plenum zaenkrat šteje 33 članov. Prvo zasedanje Plenuma pa je bilo 15. januarja v Radovljici. Udeleženci so obravnavali družbenoekonomska in druga razvojna gibanja v občini za leto 1981, usmeritve gospodarstva v letu 1982 ter priprave na volitve delegatov v družbenopolitične skupnosti in SIS, ki bodo v marcu. Plenum se mora po Pravilih SZDL sestajati vsaj enkrat letno.

DEJAVNOST DELAVSKE UNIVERZE RADOVLJICA

Na Delavski univerzi Radovljica so zaradi ukinitve večine šolskih oblik izobraževanja, ki so po zakonu o usmerjenem izobraževanju v pristojnosti ustreznih šolskih ustanov, ponovno začeli posvečati večjo pozornost drugim, nekoč že uveljavljenim oblikam usposabljanja odraslih. V decembru so uspešno zaključili tečaje in izpite iz higienskega minimuma za delavce živilske stroke, ki jih je obiskovalo nad petdeset slušateljev. V dogovoru z delovno organizacijo Integral TOZD hotel Park in hotel Golf na Bledu je radovljiška delavska univerza pripravila tečaje angleščine za 55 njihovih delavcev. Pripravljajo tudi 60-urni tečaj za usposabljanje skladiščnikov iz OZD s področja gospodarstva. Več mesecev pa že uspešno potekajo pri Delavski univerzi Radovljica krojni in tečajni ročnih del, ki jih obiskuje nad petdeset žensk.

Pred kratkim pa se je Delavska univerza Radovljica dogovorila z Združenjem zasebnih obrtnikov Radovljica za organizacijo in izvedbo več 15-urnih tečajev varstva pri delu za delavce zaposlene v zasebnem sektorju. Tečaje bi začeli že v januarju, udeležilo pa naj bi se jih nad tristo slušateljev.

Dokaj uspešno pa na Delavski univerzi Radovljica že več let organizirajo tudi jezikovne tečaje, predvsem angleščine in nemščine za šolske otroke.

PROGRAM DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

Predsedstvo občinske skupščine Radovljica je na zadnjem januarskem sestanku sprejelo predlog programa dela vseh treh zborov občinske skupščine za prvo tromesečje 1982. To je za sklepanje del mandata sedanje delegatske sestave, ki jim poteče marca. V tem času, torej do 10. marca bodo vsi trije zbori med drugim sprejeli spremembe in dopolnila Statuta občine Radovljica, poslovnik občinske skupščine, odlok o organizaciji upravnih organov ter Resolucijo o družbenoekonomskem razvoju občine Radovljica v letu 1982. S sprejetjem teh aktov in dokumentov bodo zagotovili nemoteno nadaljnje delo novizvoljenih delegatov vseh treh zborov v naslednji v tretji mandatni dobi.

Dopisujte

ŽIVIMO IN DELAJMO, KAKOR DA BO VEDNO MIR, IN PRIPRAVLJAJMO SE, KO DA BO ŽE JUTRI VOJNA!

TITO

Oktohrska revolucija je najpomembnejša socialistična revolucija. Njen voditelj Lenin govori delavcem.

VZROKI IZBRUHOV VOJN

Do oboroženih revolucij prihaja zaradi nasprotujočih si interesov dveh temeljnih razredov: enega razreda, ki je lastnik proizvodjalnih sredstev (tovarne, stroji, surovine itd.), in drugega, ki dela s temi sredstvi, vendar ni njihov lastnik. Prvi razred je izkoriščevalski in si prisvaja rezultate dela drugega razreda — razreda izkoriščanih. V zgodovini družbe so prvi razred sestavljali sužnjeposestniki in fevdalci, danes pa ga tvorijo kapitalisti. Drugi razred, razred izkoriščanih so sestavljali sužnji in tlačani, danes pa so to v državah, ki niso socialistične, delavci (proletarci).

Razred izkoriščalcev in razred izkoriščanih sta, odkar obstajata v medsebojnem sovrštvu, ker so njuni interesi nezdržljivi. Razred izkoriščanih ni mogel in ne more spreminiti svojega položaja brez boja proti razredu izkoriščalcev.

Spopad med razredoma temelji predvsem na ekonomski osnovi: delavski razred se bojuje za svojo osvoboditev, za pravico, da bi sam razpolagal z rezultati svojega dela, medtem ko poskuša razred kapitalistov (buržoazija) ohraniti svoj položaj, to je, da si na temelju svojega lastništva nad proizvodjalnimi sredstvi lasti rezultate, ki jih s svojim delom ustvarijo delavci.

Boj proti izkoriščevalskemu razredu bojuje delavski razred z različnimi sredstvi: s štrajki (s prekinitvami dela, v katerih postavlja zahteve za izboljšanje svojega položaja), z raznimi

političnimi sredstvi, včasih pa je prisiljen bojevati se tudi z orožjem (oborožene revolucije so bojevali delavski razredi Rusije, Kitajske, Jugoslavije itd. v zavezništvu z drugimi zatiranimi družbenimi plastmi).

Spopadi med državami nastajajo zaradi njihovega neenakomernega razvoja in nasprotujočih si interesov med njihovimi vladajočimi silami. Države se ne morejo enakomerno, to je enako razvijati, ker nimajo enakih pogojev za to: nekatere so bogate s surovinami, drugim jih primanjkuje; nekatere so se začele prej industrijsko razvijati, druge pozneje, in so tako zaostajale: vse ne morejo imeti enake lege in ugodnih naravnih pogojev itd. Pogosto se dogaja, da si posamezne države prizadevajo, da bi se razvijale na račun drugih držav. Takšne težnje neizogibno vodijo v konflikte, od katerih številni prestopajo v spopade, najostrejši med njimi pa v vojne.

Kadar govorimo o vojnah med državami, ne smemo prezreti dejstva, da se celotna politika v vsaki od njih, kakor tudi politika do drugih držav, oblikuje po interesih tistega družbenega razreda, ki je na oblasti. Zato ima vsaka vojna svojo

razredno osnovo, ker je vojna le sredstvo, katerega se poslužuje vladajoči razred, da bi dosegel svoje cilje.

Obstajajo tudi zgodovinski primeri, ko se je vojna, ki jo je vodila neka država, ujemala z interesi celega naroda ali njegovega večjega dela, ne samo vladajočega razreda. Takšne so vojne za nacionalno osvoboditev. Vendar je tudi v tem primeru le imel največjo korist vladajoči razred.

Najpogostejši spopadi med državami imajo ekonomsko osnovo. Ponavadi izbruhnejo iz težnje posameznih držav, da bi osvojile tuje ozemlje zaradi izkoriščanja poceni surovin, poceni delovne sile, zaradi vlaganja lastnega kapitala pod ugodnimi pogoji, zaradi širjenja tržišča za svoje blago, da bi onemogočila ekonomski vpliv drugih držav v določenih področjih itd.

Poleg ekonomskih obstajajo tudi drugi razlogi za spopade med državami. Tako je pogosto težnja nekaterih držav, da si, s tem ko vzamejo tuje ozemlje, izboljšajo svoj vojaški položaj.

Prav tako so pogosti spopadi med sodobnimi državami okoli meja, za katere ena ali druga stran trdi, da so nepravilno načrtane in da jih je treba spremeniti.

O takem bistvu vojne, to je, da se vojne vodijo predvsem zaradi zadovoljevanja materialnih interesov vladajočih razredov v državah, se lahko pričamo, če preučimo zgodovino vsake vojne. Že Engels je zapisal, da so tudi tako imenovane verske vojne v srednjem veku vodili, da so zadovoljili materialne interese fevdalcev. Prave cilje teh vojn so prikrili z verskimi gesli. Tako so znamenite križarske vojne prikazovali kot boj za rešitev Kristusovega groba, čeprav je bil njihov pravi cilj najnavadnejše ropanje za račun fevdalcev. Ker je tudi cerkev imela korist od tega ropanja, je sama širila gesla o reševanju Kristusovega groba.

Tako so zapeljevali lahkovrne kmete, da bi sodelovali v križarskih vojnah in v njih padli za interes fevdalcev.

Razlikovati je treba med vzrokom vojne in povodom za vojne. Tisti, ki je kriv za napadalno vojno, vedno teži k temu, da jo opraviči, s tem da prikriva njen pravi vzrok. (Tako je 1914. leta Avstro-Ogrska kot povod za napad na Srbijo izkoristila uboj prestolonaslednika Ferdinanda v Sarajevu, za katerega je obtožila Srbijo. Vendar dobro vemo, da to ni bil pravi vzrok za napad. Razlog je bil v težnji Avstro-Ogrske, da zavzame Srbijo, da se polasti njenih naravnih bogastev in da jo likvidira kot svobodno državo, katere obstoj je spodbujal

osvobodilni boj slovanskih narodov pod avstroogrsko oblastjo.

Da bi fašistična Nemčija opravičila napad na Poljsko, je sama inscenirala napad Poljakov na nek vojaški objekt blizu nemško poljske meje.

To so bili povodi za napad. Vzroki so bili drugi).

PRAVIČNE IN NEPRAVIČNE VOJNE

Marksizem uči, da vse vojne nimajo enakega družbenega značaja, temveč da je mogoče ugotoviti, katera od vojskujočih se strani ima prav in jo je treba podpirati, in katera nima prav in jo je treba obsojati.

Glede na njihov družbeni značaj obstajajo pravične in nepravične vojne. Vojne delimo na pravične in nepravične glede na njihove cilje, za katere se vodijo, in glede na družbene posledice, ki jih imajo.

PRAVIČNE so tiste vojne, ki jih vodijo za osvoboditev naroda izpod tuje oblasti in za obrambo dežele pred napadalci (agresorji). Pravične so prav tako revolucionarne vojne, to je boj, ki ga bojujejo izkoriščani razredi proti izkoriščalcem.

Za NEPRAVIČNE štejemo tiste vojne, katere vodijo z namenom, da zasužnjijo ljudstvo, da bogatijo na škodo drugega, da vsiljujejo svojo voljo in kakršnokoli tuje interese drugemu narodu ali drugi državi. Nepravične so kontrarevolucionarne vojne, to je boj, ki ga izkoriščevalski razredi bojujejo proti pridobitvam razreda izkoriščanih.

Kratko povedano, pravične so vse osvobodilne vojne in vsak osvobodilni boj, nepravične pa so vse vojne, ki jih vodijo za kakršnokoli in kogarsibodi zasužnjevanje (napadalne vojne). Pravične vojne oziroma razred, ki jih vodi, je treba vedno podpirati, nepravične pa je treba obsojati in biti proti njim.

Ker je vojna spopad najmanj dveh vojskujočih se strani, je zato najpogostejše pravična in nepravična hkrati: ena stran vodi pravično in druga nepravično vojno.

Poznamo tudi veliko primerov, ko sta obe strani vodili nepravično vojno. Tako so se v prvi svetovni vojni, ki je bila imperialistična, najštevilnejše države vojskovale z namenom, da si pridobijo nove kolonije, ali pa ohranijo tiste, ki so jih že imele. Zato je bilo geslo imperialističnih sil »domovina je v nevarnosti« prevara, s katero so hoteli opravičiti vojno, v kateri so padli milijoni ljudi za interese buržoazije.

V naslednji številki: »Družbenopolitična pogojenost sodobnih vjn« V. Z.

Pred uveljavitvijo »odborov za obveščanje«

STALIŠČA REPUBLIŠKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE O ZDRUŽENJU V ZDRUŽENEM DELU IN NJIHOVO URESNIČEVANJE

Prizadevanja zavzetih organizatorjev obveščanja in sindikalnih delavcev za izboljšanje obveščanja v organizacijah združenega dela, ki so bila najbolj odločno izražena v Akcijskem dogovoru o obveščanju v združenem delu (III. srečanje organizatorjev obveščanja, Krško, november 1980), so dobila močno politično podporo. Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je 24. septembra letos obravnaval obveščanje v združenem delu in sprejel »Stališča o razvoju in dograjevanju sistema obveščanja v združenem delu ter o vlogi in nalogah organizacij in organov Zveze sindikatov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: stališča). Stališča so torej politična podlaga in v nekaterih točkah konkretno napotilo za razvijanje celovitega sistema obveščanja v organizacijah združenega dela oziroma so konkretizacija Akcijskega dogovora iz Krškega z nalogami, ki zavezujejo organe in organizacije zveze sindikatov. Hkrati pa stališča vsebujejo tudi priporočila drugim organom in organizacijam (stališča so objavljena v Sindikalnem poročevalcu, Delavska enotnost številka 40, 8. oktober 1981). Da bi v komisijah za obveščanje pri občinskih svetih zveze sindikatov ter v organizacijah združenega dela (sindikatu, uredništvih, odborih za obveščanje) lahko kar najbolj zastavili delo na tem področju, smo v odboru za obveščanje in politično propagando pripravili nekatera pojasnila, ki naj pomagajo pri uresničevanju omenjenih stališč.

Stališča so politični dokument, ki naj usmerja dejavnost organizacij in organov zveze sindikatov na ključne točke sistema obveščanja v združenem delu in družbi nasploh. Zato nujno presegajo sedanjo normativno ureditev tega področja. Posebej zato, ker je zakon o javnem obveščanju (1973) zelo pomanjkljivo opredelil področje obveščanja v združenem delu. Na drugi strani pa stališča upoštevajo druga zakonska določila, posebej pa določila o obveščanju, ki jih predpisuje zakon o združenem delu.

Na področje obveščanja v združenem delu posegata dva nova zakona, in sicer: zakon o družbenem sistemu informiranja in zakon o javnem obveščanju. Zato je nujno, da se tudi organizacije in organi zveze

sindikato (in prek njih tudi organizatorji obveščanja) aktivno vključijo v javno razpravo o teh dveh zakonih. Stališča so tudi podlaga za vključevanje sindikatov v javno razpravo o tem. Torej pričakujemo, da bodo predlagane rešitve ob prizadevanjih odbora RS ZSS za obveščanje in politično propagando našle ustrezno mesto v obeh novih zakonih.

Kot prednostno nalogo pri podružbljanju sistema obveščanja v organizacijah združenega dela navajamo ustanovitev **odborov za obveščanje**. Odbori za obveščanje naj bodo organ, ki bo na ravni delovne organizacije (v sozdu se lahko dogovorijo za koordinacijski odbor za obveščanje, večji dislocirani obrati in večje temeljne organizacije lahko izvolijo svoje odbore, če menijo, da bo to v prid bolj učinkovitemu obveščanju) oblikoval in načrtoval politiko obveščanja in spremljal ter nadzoroval njeno izvajanje.

Odbor za obveščanje sestavljajo delegati delavcev tozdogov (se pravi delegati samoupravnih organov tozdogov), delegati družbenopolitičnih organizacij na ravni delovne organizacije in delegati uredništva. Delegate delavcev izvolijo na predlog sindikata delavski sveti tozdogov (to predlagamo kot začasno rešitev, dokler ne bo novi zakon o javnem obveščanju opredelil načina volitve delegatov). Celoten koordinacijski in volilni postopek za člane odbora vodi in usklajuje sindikat. Odbor za obveščanje ima svojega predsednika, ki pa ne more biti odgovorni urednik glasila.

Odbori za obveščanje naj bi kot družbeni organi opravljali tudi funkcijo izdajateljskih svetov za glasila. Ob preteku mandata izdajateljskim svetom torej ne bi več volili novih, ampak bi njihovo vlogo prevzeli odbori za obveščanje.

V praksi se je pokazala težnja, da bi odbori za obveščanje postali izvršilni organi delavskega sveta delovne organizacije. Začasno, do sprejema novega zakona o javnem obveščanju, je to možno. V sindikatih pa se bomo zavzemali, da v novem zakonu o javnem obveščanju odbor za obveščanje ne bo izvršilni organ delavskega sveta, temveč bo imel podoben status kot samoupravna delavska kontrola (neposredne volitve).

Odbor za obveščanje predlaga delavskemu svetu, ki v delovni organizaciji odloča o sredstvih, finančni načrt obveščanja in ga seznanja z načinom porabe sredstev, predvidenih za obveščanje. (Finančna sredstva za obveščanje delovna or-

ganizacija in tozdi namenjajo iz materialnih stroškov, razen za osebne dohodke delavcev, ki se ukvarjajo z organizacijo obveščanja.)

Uredništvo je izvršilni oziroma izvedbeni organ odbora za obveščanje, ki ureja sredstva obveščanja v organizaciji združenega dela (glasilo, bilten, oglasno desko, razglasno postajo). Uredništvo je pretežno strokovno sestavljeno, kar pomeni, da ga sestavljajo delavci službe za obveščanje (in samoupravljanje) in strokovni sodelavci, ki sodelujejo pri nastajanju glasila (lahko tudi stalni dopisniki, zadalženi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah ter strokovnih službah za sprotno posredovanje informacij). Uredništvo vodi odgovorni urednik, ki mora biti delavec službe za obveščanje (in samoupravljanje). Tudi imenovanje odgovornega urednika glasila je do sprejema novega zakona o javnem obveščanju in v skladu s sedanjim zakonom še mogoče urejati tako, da ga na predlog odbora za obveščanje imenuje delavski svet delovne organizacije.

V stališčih smo zapisali, da bo »zveza sindikatov uresničevala tudi družbeno vlogo izdajatelja glasil v organizacijah združenega dela«. Uresničevanje družbene vloge izdajatelja sredstev obveščanja v organizacijah združenega dela pomeni, da se morajo sindikalne organizacije temeljiteje in bolj odgovorno ukvarjati z uresničevanjem temeljnih vsebinskih zasnov sredstev obveščanja (glasil). (Prevzem formalnega izdajateljstva zaenkrat presega finančne, kadrovske in organizacijske možnosti sindikata.)

Glasilo oziroma druga sredstva obveščanja (če ne gre za posebne, specializirane publikacije, kar mora biti določeno s **pravilnikom o obveščanju**) so v bistvu glasila združenih delavcev. Torej je razumljivo, da delavci sami prek svojega najvišjega samoupravnega organa — delavskega sveta še naprej zagotavljajo materialne in druge pogoje za izdajanje sredstev obveščanja.

Vse navedene novice, ki zadevajo podružbljanje obveščanja, morajo ustrezno mesto postopoma najti v pravilnikih o obveščanju. Ni dovolj, da je obveščanje zgolj načelno opredeljeno v samoupravnih spoznavnih o združevanju in v statutih. Obveščanje je treba celovito normirati s posebnim pravilnikom. Tega naj kot samoupravni organ sprejme delavski svet in predlog odbora za obveščanje. Javno razpravo o

pravilniku vodi sindikat. Pravilniki morajo zajeti način zagotavljanja javnosti dela organov in organizacij oziroma odgovornost virov informacij, pravice in obveznosti udeležencev v procesih obveščanja, opredeliti morajo vsebino in načine obveščanja (kazalce, nujne informacije in sredstva), položaj in odgovornost službe za obveščanje (in samoupravljanje) ter samoupravno organiziranost obveščanja (razmejitve pristojnosti med odbori za obveščanje, uredništvu in delavskimi sveti) in način financiranja. Pravilniki o obveščanju lahko vsebujejo tudi vsebinske zasnove posameznih sredstev obveščanja in način nagrajevanja sodelavcev-dopisnikov, lahko pa to področje normativno opredelijo drugi posebni akti.

Kot strokovno podlago za določanje vsebine informacij je republiški svet priporočil uporabo »Temeljnih informacij za delavce«, ki jih je odbor za obveščanje in politično propagando pripravil konec leta 1979. Te »liste« ni mogoče uporabljati v vsaki organizaciji enako in dobesedno. Nekatera priporočila liste bomo skušali uveljaviti v zakonu o družbenem sistemu informiranja, zato se bomo aktivno vključili v javno razpravo. (Temeljne informacije za delavce so objavljene v reviji »Obveščanje in odločanje« št. 1/80.)

Stališča govori tudi o celovitosti in enotnosti sistema obveščanja. Naj še enkrat opozorimo, da učinkovito obveščanje pa tudi gospodarska stabilizacija (pomanjkanje roto papirja tudi sodi zraven) narekuje pogostejšo in bolj kakovostno uporabo oglasnih desk, razglasnih postaj in biltenov, kar je dolžnost službe za obveščanje (in samoupravljanje).

V večini organizacij združenega dela so službe za obveščanje in tajništva samoupravnih organov ločene organizacijske (delovne) enote. Izkušnje večjih organizacij ter nedeljivost samoupravljanja in obveščanja pa govore v prid združenim službam (centrom) za obveščanje in samoupravljanje. Seveda pa v takih službah ne morejo delati predvsem administrativni delavci, pač pa strokovno usposobljeni delavci, ki poznajo mehanizme samoupravnega odločanja in obveščanja ter so sposobni pripraviti (iz zbranih podatkov in gradiv) razumljive, zanimive in popolne informacije za vse uporabnike. Taka narava dela zato zahteva čimvečjo organizacijsko samostojnost teh služb. S samoupravnimi akti je treba tudi zagotoviti, da bodo te službe odgovorne predvsem samoupravnim organom (delavskemu svetu in odboru za obveščanje).

Stališča vsebujejo še eno novost. Priporočajo namreč (tudi v duhu zakona o javnem obveščanju), da tudi vsi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije (poslovodni organi in strokovne službe to obveznost že imajo) določijo posameznike, ki bodo na vseh ravneh sprotno in takoj posredovali informacije o delu teh organov in organizacij. Razumljivo je, da mora biti sindikat kot predlagatelj sam za zgled.

Odbor za obveščanje in politično propagando pri republikanskem svetu Zveze sindikatov Slovenije bo na posvetu s predsedniki komisij za obveščanje pri občinskih svetih opredelil tudi naloge komisij in občinskih svetov, ki zadevajo uresničevanje teh stališč.

MNENJE O PREDLOGU ZA IZDAJO ZAKONA O DRUŽBENEM SISTEMU INFORMIRANJA

Odbor za obveščanje in politično propagando je na seji 15. septembra letos obravnaval predlog za izdajo zakona o družbenem sistemu informiranja (Poročevalec Skupščine SRS št. 17, 24. avgust 1981). Kljub temu, da je gradivo ocenil za pomanjkljivo, je po kritični razpravi presodil, da bi kazalo predlog za izdajo zakona sprejeti in tako ob zaostreni odgovornosti predlagateljev prekiniti večletno zapletanje na tem področju.

Obrazložitev: Osnovna zadržanja predlagateljev je očitno nedodelan osnutek zveznega

zakona o temeljnih družbenega sistema informiranja. Že dobra tri leta je od sprejetja zvezne resolucije o družbenem sistemu informiranja, pa še vedno ni razjasnjena vrsta konceptualnih in vsebinskih vprašanj. Zato je konceptualna pomanjkljivost več kot očitna tudi v tem predlogu za izdajo zakona. V razpravi, ki ji je prisostvoval tudi predstavnik predlagatelja, smo v odboru ugotovili, da je ocena razmer in opredelitev razlogov, ki narekujejo izdajo zakona, dobro pripravljena. Konceptualne težave pa se začno ob zelo splošnih načelih, kjer velja ob nekaterih vprašljivih tezah izpostaviti občutek, da gre v predlogu vendarle bolj za zakon o podatkovnih sistemih. Predvsem izhaja predlagatelj od obstoječih velikih sistemov (statistika, SDK, banke itd.) navzdol, ne gradi pa na vseh ravneh takega sistema, ki bo izhajal iz celovitih samoupravnih potreb delavca-samoupravljalca.

Člani odbora so menili, naj pri izpeljavi načel predlagatelj zakona izhaja iz celovitega družbenega položaja delavca, pri čemer naj bo zlasti pozoren na raven temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, kjer se morata družbeni sistem informiranja in javno obveščanje najbolj povezovati v celovit sistem. Tako bi tudi presegli žal še prepogosto prisotno dogmo o t. i. poslovnih in t. i. samoupravnih informacijah. Zato tudi dvomimo v realnost IV. poglavja, ko predlagatelj ocenjuje gmotne osnove za izpeljavo novega zakona.

Benedik Jože sprejema priznanje za 30 let v gasilstvu

torskega poveljnika tov. Vidic Alojza, predstavnika SIS za požarno varnost SO Radovljica tov. Ažman Cirila, predstavnika KS Begunje tov. Legat Nikota, predstavnika sindikata ELAN tov. Gosak Marijo in referenta za LO tov. Vidic Zdravkoto. Predstavnik delovne organizacije na občnem zboru je bil tov. Renko Branko. Predstavnik ZK pa tov. Vidic Miran. Po izvolitvi organov občnega zbora so sledila poročila predsednika, tajnika, poveljnika, blagajnika in nadzornega odbora. Posamezni poročevalci so v svojih poročilih podali obširno problematiko in delo društva ter nakazali smernice za nadaljnje delo.

Tov. Renko Branko je v svoji razpravi obrazložil problematiko izgradnje nove hale vzdrževanja v sklopu katere bodo tudi prostori za gasilce. Povedal je tudi, da bodo z novo črpalno postajo začasno rešeni nekateri najbolj pereči problemi, ki nastajajo zaradi neurejene shrambe gasilskega orodja. Zahvalil se je tudi gasilskemu društvu za napore, ki jih vlaga pri preprečevanju nastankov požarov in same požarne varnosti v delovni organizaciji.

Tov. Kliner Matija, predsednik Obč. gasilske zveze je pozdravil občni zbor, osvetlil uspehe društva in same ga-

silske organizacije ter tudi v bodoče zaželel gasilcem ELAN še nadaljne uspehe.

Tov. Vidic Alojz, sektorski poveljnik, se je predvsem dotaknil nekaterih problemov in pomanjkljivosti požarne operative in opozoril na pomanjkljivosti, ki jih je treba odpraviti, da bi bili uspehi še boljši. Priporočal je izobraževanje članov, obujanje revolucionarnih tradicij NOB, poročal o požarih, udeležbah na proslavah itd.

Poleg naštetih predstavnikov so občni zbor pozdravili tudi ostali gostje.

Po razpravi je občni zbor potrdil plan dela in finančni plan društva.

Ob zaključku občnega zbora je predsednik Obč. gasilske zveze izročil priznanja in značke za dolgoletno službovanje naslednjim članom društva:

- za 10 letno službovanje Arh Francu
- za 20 letno službovanje Avsenik Ivanu
- za 30 letno službovanje Benedik Jožetu

Po zaključku uradnega dela občnega zbora je bila v obratu družbene prehrane skromna pogostitev, kjer smo se gasilci in gostje v prostoru sede pogovorili o problematiki in nadaljnjemu delu gasilstva v ELAN-u.

B. Z.

Občni zbor IGD Elan

V soboto, 23. 1. 1982 je bil v naši delovni organizaciji 32. redni letni občni zbor Industrijskega gasilskega društva ELAN.

Občni zbor je začel predsednik društva tov. Resman Andrej, ki je poleg 37 članic in

članov društva pozdravil tudi predstavnike sosednjih gasilskih društev, predsednika Obč. gasilske zveze tov. Kliner Matijo, predstavnike pobratenegega društva GD Bukošek, predstavnike IGD BPT Tržič, sek-

Poročilo predsednika društva IGD Elan Resman Andreja

Popularni sodelavci

SLAVKO KNAFELJ: Kot pribito drži, da premnogi, ki prejemajo ELAN-ovo glasilo, ne poznajo urednika in tvorca »Smučine« — Slavka Knaflja (predvsem mlajši delavci).

Leta, ki jih je prebil v Elanu (od 1949), so mu pustila pečat elanovca in še predno sem mu uspel zastaviti vprašanje, mu uide — češ veljalo bi posodobiti »kroniko« Elana (tisto iz avle) in ji dati večji pomen. Besede vro iz njega in odkrivajo vnaprej pripravljena vprašanja.

»Začel sem v skladišču, prešel v materialno knjigovodstvo, bil osemnajst let v pripravi dela — zadnja leta vodja v planskem oddelku, ob delu opravil ekonomsko srednjo šolo in vseskozi nekaj pisal. Sem eden tistih srečnežev, ki mi je hobi prerastel v poklic — polpoklic, saj opravljam tudi funkcijo organizatorja samoupravljanja.«

Po mnogo letih hobija si je zaslužil novinarsko izkaznico in pravi, da je eden prvih gorenjskih novinarjev v združenem delu. Leta 1961 pa je izšla prva številka »Naše smučine« še v ciklostirani tehniki, oblika pa je do danes rasla premosorazmerno s tehnologijo tiska. Cilusi s v taki zaposlitvi za njega kot sedem suhih in sedem debelih let. Krize, ki jih je skupno z Elanom prebrodil, so ga učvrstile, brazde pa vedno na novo osvežile.

Trenutno piše Kroniko o razvoju športa v Begunjah (akter TVD PARTIZAN Begunje), ki sega tudi v »sokolske« čase in pa povzetek o razvoju življenja in dela v Elanu, ki vsprejeda nastaja pač od pomembnosti dogodkov.

»Pozabljeno je že obdobje 1950—1958, ko je Elan izdelal dnevno do 3000 badminton reketov in je bil izvoz smučiči komaj omembe vreden. Dolgo je

že tega, ko so se naši delavci učili v tujini v tovarnah smučiči in postali doma strokovnjaki. Takrat, v eni prvih Elanovih prelomnic, se je dalo zaslužit perspektivo v specialnosti kot so smučiči. Prelomnic je bilo še veliko, toda nobena tako pomembna. Če se spomnim samo vseh organizacijskih oblik me izkušnje uče, da tudi današnja — čeprav uspešna — tudi še ni dokončna. Na spremembe prepočasi reagiramo in preveč dobro zamišljenih idej potone. Ker sem v stalnem stiku z ljudmi, ki prihajajo v Elan, je čutiti še veliko manevrskega prostora, saj industrija kot je naša, mora biti nosilec idej prostega časa npr.: eden zelo starih slovenskih športov — hokej na ledu nima palic, uvoza ni — poraba pa je bistveno večja, kot je bila v času našega odločanja, da jih ne proizvajamo več.«

Če Slavka zanese na področja, ki niso čisto njegova, je to predvsem iz njegove dobre informiranosti, čeprav pravi, da je včasih prav na robu dogodkov.

Premalo se zavedamo ene od njegovih bistvenih nalog — obiskov. On sam jih deli na poslovne, družbene in perspektivne. Posebej ti zadnji ga zanimajo, saj je zelo pomembno, da v mladini zgodaj zasidramo Elan kot pojem športa.

»To je dolgoročna naložba in hkrati ena od družbenih subvencij, ki jih Elan kot nosilec imena Jugoslavije in Slovenije posebej v zimskem času zasluzi, a ne dobi prav pogosto. Tako družba kot Elan sta »stične točke premalo izkoristila.«

Odsev Elana v družbi je Slavku nenehno pred očmi. Pravi pa, da bi oboje, sliko in vsebino, še lahko popravili. »Pripadnost Elanu je današnji čas preveč pogojena z denarjem — če-

prav se zavedam, da drugače ne bo možno — entuzijazem vse preveč plahni.« Da je bilo nekoč drugače mu verjame. »Družbeni standard v DO pa raste in grozi bojazen prelevitve v socialno ustanovo«. V isti sapi dodaja, da tako kritično le ni, da se najdejo tudi takšni, ki takšen tok uspešno zavirajo. »Smučina bi prav gotovo lahko bila še boljša, saj je dogodkov za cel teden, če bi vse utegnili zapisati.

Posebej interno življenje, ki ga Smučina ne obravnava prav pogosto. Delo pa presega zmožnosti enega samega človeka in sedanji uredniški odbor pomaga lahko le toliko, da so približno enakomerno predstavljene temeljne organizacije. Zavedam se, da moji sodelavci ob pestrosti in obilnosti primarnega dela, le stežka najdejo čas za mene. Tudi v bodoče ni pri-

čakovati kakšnih kvalitativnih skokov čeprav je trud vložen v sleherni številko. Mislim, da smo prerasli okvire majhne delovne organizacije in bi lahko sledili zgledu drugih ter kvalitativno izboljšali obveščanje s celim človekom — novinarjem.«

Slavko je aktiven tudi popoldne. V svoji krajevni skupnosti Brezje in turizmu, znan pa je tudi po tem, da se ga ne branijo nikjer tam kjer žele organizirati kakšno javno prireditel. Ima pač sposobnosti, glas in nastop, izkušnje mu pa tudi ne manjka. Brezje so z izgradnjo doma družbenih dejavnosti pridobile — tudi s Slavkovo pomočjo — prostore, ki so jih ob vsakdanjem delu pogrešali. Lotijo se tudi najrsih problemov, saj jih z njegovo pomočjo ne bo težko rešiti.

J. U.

Stoti občni zbor GD Begunje

Begunjski gasilci so 30. januarja 1982 imeli svoj redni letni občni zbor. V ta namen jim je uprava republiškega centra v Poljčah odstopila svoj avditorij, kajti udeležba je bila rekordna. S tem so se vključili v jubilejno stoto obletnico ustanovitve društva.

Na zboru so si zadali visoke cilje — gradnjo novega doma. Radi malo zbranega denarja iz samoprispevka krajanov, računajo na pomoč v lesu in prostovoljnem delu.

Franci Kolman

Kombinirana izpopolnjevanika

V desno polovico lika vpišite besede, kot jih zahtevajo opisi. Številke v oklepajih vam povedo, katere črke morate prenesti v levo polovico lika. Ob pravilni rešitvi boste brano navpično dobili misel Karla Čapka.

- 1) vas pri Črnicu (1, 4, 2, 5)
- 2) zofa brez naslonjala (1, 6, 7, 3)
- 3) središče Moravske doline (3, 4, 5, 6)
- 4) smetanova omaka (1, 3, 4, 7)
- 5) enakoležnost (v geometr.) (2, 5, 3, 9)

- 6) izničevanje, popačevanje (5, 8, 3, 7)
- 7) zverinjak (2, 3, 5, 6)
- 8) lastnik plantaže (9, 3, 4, 10)

KOMBINIRANA IZPOLNJEVANIKA

1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Zlata selekcija Nedeljskega : Elan 12:9

ELAN IZGUBIL, ZMAGALA JE HUMANOST

Radovljica, petek 22. 1. 82.
Telovadnica OŠ Radovljica.
Prijateljska nogometna tekma
ELAN: ZLATA SELEKCIJA
NEDELJSKEGA 9: 12
Gledalcev 450. Sodnik: ZA-
NOŠKAR Z. — 2

ELAN: ZLATA SELEKCIJA
NEDELJSKEGA 9: 12
(5: 5)

0: 1 Klemenc (3), 1: 1 Dolhar (7), 1: 2 Oblak (8), 2: 2 Mandeljc (12), 3: 2 Legat (14), 3: 3 Oblak (21), 4: 3 Potočnik (23), 5: 3 Legat (24), 5: 4 Norčič (26), 5: 5 Norčič (30), 5: 6 Popivoda (31), 5: 7 Popivoda (37), 6: 7 Legat (43), 7: 7 Legat (49), 8: 7 Dolhar (49), 8: 8 Oblak (52), 8: 9 Oblak (54), 8: 10 Oblak (55), 9: 10 Vojvoda (57), 9: 11 Oblak (57), 9: 12 Norčič (60).

ELAN: Kokalj R., Debeljak M., Vojsk D., Cerar J., Kozamernik S., Vojvoda V., Legat B., Dolhar B., Šefic M., Potočnik Z., Dolar M., Tonejc J., Mandeljc T., Dežman J.

ZLATA SELEKCIJA NEDELJSKEGA: Fornezzi T., Oblak B., Popivoda D., Seme Š., Danev I., Klemenc F., Pogučnik J., Norčič B.

KARTONE: Dolar M., Fornezzi T.

IGRALCA TEKME: Oblak B., Legat B.

Vse skupaj se je pričelo novembra lani. Pobuda z naše strani je naletela na ugoden sprejem pri organizatorju humanih srečanj »Zlate selekcije«. Edini resnejši problem se je

pojavi pri določitvi termina, ki pa je bil po nekajkratnem prelaganju tudi rešen. Naša želja je bila predvsem pomagati ZVEZI PARAPLEGIKOV SLOVENIJE in pa pripraviti predstavo zabavno rekreativnega značaja, ki jih v Radovljici in okolici primanjkuje. Če smo v tem uspeli pa lahko ugotovite iz nadaljevanja.

Že predprodaja kart je pokazala, da je za tekmo precejšnje zanimanje in da bo telovadnica gotovo premajhna za vse tiste, ki bi si jo želeli ogledati. Naša predvidevanja so se uresničila, saj smo prodali vseh 400 kart in tako zbrali približno 2 stara milijona v tej humani akciji za pomoč paraplegikom. Tribune so bile nabito polne in tudi v sami telovadnici za zapisnikarsko mizo je bila precejšnja gneča, tako da je bilo vzdušje v telovadnici primerno spektaklu.

Predstava se je pričela s pomenskim predstavljanjem ekip in s predajo simboličnih (stabilizacijskih) daril gostujočim igralcem. Že tu so si gledalci dodobra ogreli dlani. Aplavzi pa so sledili tudi po prvem zvižgu sodnika in začnem udarcu direktorja Elana Vojska. Prve minute srečanja so potekle v raztrgani igri obeh strani. Do polovice prvega polčasa sta se ekipi stalno menjavali v vodstvu. Gledalci so bili na naši strani, kar je bilo razvidno iz ploskanja in navdušenja ob vsakem našem голу. Pravi zvižgalni koncert pa je požel sodnik ob izenačujočem голу Oblaka na 3: 3, ki ga po mnenju vseh sploh ni bilo, saj se je žoga odbila od prečke v igrišče.

Predstavitve obeh ekip

Elanova ekipa, v prvem planu dva Dolarja

Tofobil namenjen TOF-u za odvažanje prejetih golov

Sodnik Zanoškar in kapetana ekip

To so bili trenutki, ko so naši fantje odkrili slabo točko TOF-a in s streli od daleč povedli 5: 3. Po končani tekmi je Tof izjavil da je bil pri teh golih pokrit, kar je čista resnica, saj je imel na glavi »šildkapo«. Gostom je do konca polčasa uspelo izenačiti z goloma Norčiča na 5: 5.

Drugi polčas se je pričel v peklenskem vzdušju. Gledalci navijajo za domačine sodnik sodi za goste in kmalu je rezultat po zaslugi Popivode 5: 7. Z lepima goloma Legata izenačimo in nato nas Dolhar povede v vodstvo 8: 7. Tedaj pa se odtrga Oblak in nam v seriji štirih enkratnih golov zapečati usodo, ki jo je potrdil

Norčič v zadnji minuti srečanja in tako postavil končni rezultat 9: 12.

Ob zaključku lahko ugotovimo, da je akcija uspela. To so potrdili gledalci z številčno udeležbo in pa z navdušenjem, s katerim so spremljali celotno tekmo. Gledalcev bi bilo gotovo še več če bi prostor to dopuščal. Iz vsega tega je razvidno, da v naši občini primanjkuje objektov, ki bi bili primerni za tovrstne in podobne prireditve v zabavo in sprostitve človeka. Prav zaradi tega smo se po končanem srečanju odločili odigrati povratno srečanje letos pomladi, mogoče v dvorani drsališča na Bledu.

N. S.

Novost pri tekaških smučeh

ELAN SYNTRON

Elan predstavlja nov sistem obdelave drsne obloge pri tekaških smučeh — tako imenovani SYNTRON sistem, ki se bistveno razlikuje od tedaj poznanih tipov drsni oblog, pri katerih smuči pred uporabo ni potrebno mazati, kot so mohair, stopnice, luske, posebni polietilenski vložki in ostali dodatki proti drsenju.

KAJ JE NOVI SISTEM SYNTRON?

Posebna mehansko kemična obdelava visoko kvalitetnega polietilena izvleče iz obloge mikro vlakna in to pri odzivu omogočajo prijemanje smuči na snežno podlago in preprečujejo drsenje nazaj ter obenem ne ovirajo normalnega drsenja naprej.

V ČEM SO PREDNOSTI SYNTRON SISTEMA?

V primerjavi z dosedaj znanimi izvedbami drsni oblog, ki ne potrebujejo mazanja se prednosti novega sistema kažejo predvsem v tem da je SYNTRON enako učinkovit v sko-

raj vseh snežnih pogojih, da je drsenje smuči boljše, neslišno in enakomernije, brez sunkovitih zaviranj. Prednost tega sistema je tudi v tem, da je po obrabi (po dveh ali treh sezonah, odvisno od pogostnosti uporabe in snežnih pogojev) oprijemalno cono mogoče tovarniško obnoviti.

Dejstvo je, da je pri vsakih tekaških smučeh potrebna dolžina oprijemalne cone pogojevna z:

— mostičenjem smuči, težo smučarja in snežnimi pogoji. Pri novem sistemu lahko dolžino cone oprijemanja prilagajamo navedenim faktorjem, saj jo lahko po potrebi skrajšamo tako, da odvečni del premažemo s trdim voskom za drsenje. Posamezni del po potrebi lahko zopet aktiviramo in to s posebnim čistilom za voske. Dolžina oprijemalne cone, ki je narejena na smučeh je maksimalno potrebna za določeno dolžino smuči. Če smučar ugotovi, da je oprijemalna cona zanj predolga jo lahko skrajša tudi tako, da odvečno dolžino cone zamaže z voskom in jo zalije z vročim likalnikom. Zalikani del

obloge se ne da več aktivirati v oprijemalno cono.

Tako kot vse do sedaj poznane oblike nemazanih drsni oblog tudi novi SYNTRON sistem ne more uspešno nadomestiti oziroma povsem zasenčiti mazanje pri tekaških smučeh, saj način mazanja lahko vselej prilagodimo določenim snežnim pogojem. Vsekakor pa je SYNTRON daleč najboljša oblika drsne obloge za nemazanje. Določeno prednost ima SYNTRON tudi v primerjavi z mazanjem in to predvsem v umazanem snegu, ker se iglice, listje in druga nečistoča ki se nahaja na progi prime na klistre in zmanjšuje učinek maže.

KAKO UPORABLJATI IN VZDRŽEVATI SMUČI S SYNTRON DRSDNO OBLOGO

Zaradi boljšega drsenja smuči namažemo konice in pete po enakem postopku kot druge tekaške smuči. Prav tako lahko s posebnimi voski v obliki pršilca ali tekočine premažemo oprijemalno cono. Ti voski preprečujejo nastajanje ledu oz. oprijemanje snega (pri novem snegu in temperaturi zraka pod 0°C) na odrivalno cono. Pri smu-

čanju v novem snegu je premazovanje odzivne cone obvezno. Prav tako premazovanje daje oblogi potrebno zaščito in tako podaljšuje življenjsko dobo SYNTRON drsni oblogi. SYNTRON drsne obloge ne smemo čistiti z ognjem, temveč za čiščenje lahko uporabljamo samo posebna čistilna sredstva v obliki pršilca ali tekočine.

Vsak tekač naj bi za daljše teke oz. sprhode na smučeh vzel s seboj čistilo za voske (za aktiviranje odzivne cone) in vosek v obliki tekočine za premaz odzivne cone, ker med tekom lahko pride do eventualnih vremenskih sprememb in sprememb snežnih pogojev. In z opisanimi priporočili bo smučar tekač lahko ustrezno ukrepal in smuči oziroma drsno oblogo primerno pripravil.

Prepričani smo da vam bodo smuči s SYNTRON drsno oblogo nudile vse tisto, kar od dobrih tekaških smuči pričakujete in privabile med smučarje-tekače tudi tiste, ki se do sedaj za ta zdrav šport mogoče niste odločili prav zaradi dokaj zahtevnega mazanja.

K cilju večje popularizacije teka na smučeh NOVOST IZ ELANA vsekakor nekaj doprinaša.

Prvenstvo Elana v veleslalomu, KI JE BILO V SOBOTO 30. 1. 1982 NA ZATRIKU

ŽENSKES OD 31—40 LET: 1. Podlipcec Amalija, TR, 26,16; 2. Supnik Erika, EA, 41,29

ŽENSKES DO 30 LET: 1. Razinger Olga, SM, 26,78; 2. Štrukelj Mojca, TR, 27,70; 3. Bukovnik Tatjana, SM, 37,04

MOŠKI OD 51 LET DALJE: 1. Mulej Stane, DSSS, 24,40; 2. Gatej Stefan, ŠO, 25,70; 3. Cvenkelj Jože, DSSS, 26,72; 4. Dobre Stane, VZ, 27,67; 5. Albinini Anton, VZ, 29,28

MOŠKI OD 41—50 LET: 1. Bohinc Janez, IE, 21,49; 2. Perkovič Franc, PL, 22,28; 3. Legat Marjan, sm, 22,39; 4. Palovšnik Albin, VZ, 23,40; 5. Justin Anton, SM, 23,93; 6. Valte Josef, EA, 25,00; 7. Iskra Franc, ŠO, 25,14; 8. Potočnik Cvetan, VZ, 26,66; 9. Mohorč Franc, PL, 27,16

MOŠKI OD 30—40 LET: 1. Krivic Jože, PL, 35,37; 2. Zupan Miha, PL, 35,41; 3. Šmit Vito, SM, 35,58; 4. Papler Mirko, SM, 38,30; 5. Kokalj Rudi, IE, 39,16; 6. Gmajnar Matjaž, TR, 39,21; 7. Moschitz Walter, EA, 39,49; 8. Dežman Jože, DSSS, 40,44; 9. Finžgar Bogdan, PL, 40,60; 10. Vidic Miran, IE, 41,24; 11. Kržišnik Lado, SM, 41,43; 12. Trlej Jože, ŠO, 41,57; 13. Štefelin Anton, VZ, 41,73; 14. Vogelnik Andrej, VZ, 42,17; 15. Tonejc Niko, VZ, 42,81; 16. Resman Franc, VZ, 43,31; 17. Bešter Jože, SM, 43,70; 18. Tonejc Jože, IE, 44,68; 19. Šlibar Avgust, SM, 44,69; 20. Langus Slavko, SM, 44,75; 21. Globevnik Darko, SM, 45,63; 22. Arh Ivo, SM, 45,67; 23. Vrečko Maks, SM, 45,75; 24. Hrovat Janez, SM, 46,23; 25. Hrovat Alojz, VZ, 46,31; 26. Kelih Dušan, ŠO, 47,66; 27. Kunčič Janez, VZ, 47,95; 28. Dobida Janez, VZ, 49,49; 29. Meglič Alojz, ŠO, 50,31; 30. Urh Jože, SM, 52,48; 31. Pretnar Franc, ŠO, 55,00; 32. Turko Christian, EA, 59,91; 33. Hordijkjan, EA, 71,71

MOŠKI DO 30 LET: 1. Krivic Janez, VZ, 35,31; 2. Mikič Lado, SM, 35,60; 3. Mulej Tine, VZ, 35,71; 4. Božič Viljem, PL, 38,86; 5. Grčar Mirko, PL, 39,18; 6. Svab Matjaž, VZ, 39,21; 7. Vojvoda Vojko, ŠO, 39,25; 8. Justin Toni, VZ, 39,78; 9. Maier Arnold, EA, 39,96; 10. Wrolich Christian, EA, 40,95; 11. Ferkolj Janko, VZ, 41,18; 12. Ambrožič Maks, VZ, 41,32; 13. Klinar Marjan, DSSS, 41,37; 14. Ince Hanc, EA, 41,50; 15. Zupan Stane, ŠO, 41,50; 16. Smolej Darko, SM, 42,10; 17. Beznik Anton, SM, 42,51; 18. Eržen Stanko, PL, 42,82; 19. Heberle Rudi, SM, 43,08; 20. Vezovišek Iztok, VZ, 43,24; 21. Vidic Zdravko, DSSS, 43,43; 22. Grafenauer, EA, 43,46; 23. Krmelj Rudi, VZ, 43,90; 24. Vodnar Pavel, VZ, 44,09; 25. Hrovat Danilo, VZ, 44,35; 26. Hrovat Viki, ŠO, 44,41; 27. Potočnik Peter,

VZ, 44,83; 28. Jovan Milan, ŠO, 45,15; 29. Beravs Niko, VZ, 45,46; 30. Kelih Jože, SM, 45,72; 31. Rozman Janez, VZ, 47,41; 32. Török Jože, SM, 49,75; 33. Knafl Josef, EA, 54,60; 34. Ferjan Dušan, DSSS, 45,68; 35. Tennig Herbert, EA, 45,78; 36. Valant Franc, VZ, 48,91; 37. Mencinger Bogdan, VZ, 50,24; 38. Hole Dejan, VZ, 50,73; 39. Happe Walter, EA, 50,90; 40. Branilovič Anton, VZ, 51,73; 41. Lavrič Vito, SM, 52,09; 42. Čadež Milan, SM, 57,34; 43. Kodras Boris, SM, 66,46; 44. Tancar Anton, SM, 67,73

EKIPNA UVRSTITEV

1. TOZD SMUČE: 109,48

Šmit 35,58
Papler 38,30
Mikič 35,60

2. TOZD PLASTIKA: 109,64

Krivic J. 35,37
Zupan 35,41
Božič 38,86

3. TOZD VZDRŽEVANJE: 110,23

Krivic J. 35,31
Mulej 35,71
Švab 39,21

4. TOZD ŠPORTNA ORODJA: 122,32

Vojvoda 39,25
Zupanc 41,50
Trlej 41,57

5. TOZD INSTITUT: 125,08

Kokalj 39,16
Vidic 41,24
Tonejc 44,68

6. DSSS: 125,24

Dežman 40,44
Klinar 41,37
Vidic 43,43

Begunjski fantje bodo zapeli

MISLI OB USTANOVITVI
MOŠKEGA PEVSKEGA
ZBORA
»BEGUNŠČICA«

Dolga vrsta let je že, menda okrog trideset, ko je v Begunjah deloval pevski zbor, tudi dramske predstave so bile in tamburaški orkester, vendar je vse skupaj počasi usahnilo.

Ne bi mogli reči, da gojitev kulture pri nas ni, saj iz Begunjskih izhaja vrsta glasbenikov in drugih umetnikov, ki so ubrali lastno umetniško pot, ali se pridružili drugim kulturnim skupinam ali pa se preprosto »potuhnilo« med ostale občane.

Ob raznih prilikah je bilo govora o tem, kako bi pevci strnili svoje glasove in »kakšno rekli«.

Poskusili so v PSIHIATRIČNI BOLNICI a žal utihnili, tudi v ELANU je bilo govora o tem, vendar zaman. Največji vzrok za neuspeh je bil najbrž večizmensko delo in oddaljenost pevcev, kajti ni lahko enkrat ali večkrat tedensko prihajati od daleč na pevske vaje.

Čas je tekel in med tem so v Begunjah nastopili le gostje ter učenci naše osnovne šole in to zelo uspešno.

Pa smo takole menili: »Če zmorejo naši otroci, zakaj ne bi poskusili še mi?« ali podobno »Če npr. na Koroškem zmore vsaka vas svoj pevski zbor, zakaj ne bi poskusili še mi?«

Iz takih razlogov se je spetla mreža, ki ji bomo danes dali ime KULTURNO DRUŠTVO BEGUNJE »MOŠKI PEVSKI ZBOR BEGUNŠČICA«. Naslov Kulturno društvo Begunje omogoča pri tem še kakšno drugo dejavnost izven našega pevskega zbora.

Kot temeljni kamen našemu zboru je nedvomno to, da je naš dirigent in učitelj tov. Štefan Polda z zelo dobro voljo prevzel to težko nalogo, kajti zbor sestavljajo v glavnem pevci — amaterji brez tovrstne izobrazbe, vendar zelo navdušeni za domačo pesem. Vsi si lahko iskreno želimo, da bi bil čim dlje ostal z nami, ter nas čimveč naučil, seveda s skupnim prizadevanjem nas vseh.

Drugi pomembni faktor je ponudba osnovne šole »4. maj«, da lahko v njenih prostorih vadimo in uporabljamo instrument. Mnogi zbori imajo namreč velike težave s prostorom za vadbo, zlasti pozimi, ko je treba prostor tudi ogrevati.

Naj se danes v imenu zbora ponovno zahvalim tov. Kemperle Angelci za to veliko uslugo.

Zdaj pa še beseda o nas pevcih. Prvi člani smo bili hkrati pobudniki za ustanovitev tega

zbora, ki pa je bil glasovno nenakopano zastopan, zato smo iskali še nove člane. Zdaj, ko se je razvedelo za naše delovanje (imeli smo že tri nastope!), pa še vedno prihajajo novi pevci, da se nam pridružijo. Trenutno šteje zbor 19 pevcev, kar je lepo število.

Imena pevcev ne bi našteval, saj smo vsi domači in nas poznate. Prav to štejem kot veliko prednost zaradi čim manjših potnih stroškov in boljše povezave med pevci.

Za začetek delovanja (neuradnega seveda!) štejem 28. marec 1981, ko smo pričeli z vajami.

Naše težave pa so v tem, da čas teče hitreje, kot mi napredujemo z učenjem pesmi. Radi bi se čimprej naučili vsaj po nekaj pesmi za vsako priliko, pri tem mislimo na narodne, domovinske, delavske ter partizanske pesmi in nekaj pogrebniških pesmi.

Sodelovanje pri pogrebih je pomembna dejavnost skoraj vseh pevskih zborov, tako zaradi običaja, kot zaradi prepotrebniških dohodkov s tega področja. Glede na porabljeni čas je tak dohodek za zbor majhen, za svoje pokojnega pa kar veliko breme. Prav zato smo se na samem začetku soglasno domenili, da bomo na željo svojcev zapeli tudi kakšno pesem v cerkvi, (seveda ko bomo zato sposobni). Tega ne navajamo kot kakšno reklamo, ampak preprosto zato, ker se želimo izogniti kasnejšim nesporazumom. Žal moramo povedati, da teh pesmi še ne znamo, kot mnogo drugih ne, začetek je pač težak. Ko bomo znali več pesmi, bomo »na ušesa« povedali, da smo že sposobni za to in ono prireditve.

O finančnih le na kratko. Smo suhi, za zborovodja dajemo samoprisevek. Ko bomo sposobni nastopiti, se bo, tako upamo, tudi to uredilo.

Začasno smo svoj spored pesmi že več kot izčrpali in je zdaj na vrsti učenje. V zboru vlada veliko navdušenje za petje predvsem narodnih pesmi, zato smo se odločili, da bomo občasno zapeli tudi v lastnem krogu — za poglobljanje prijateljskih vezi in da potešimo svojo pevsko žilico. To naj bi bilo nadomestilo za vložen trud in za porabljeni prosti čas.

S tem sem na kratko povedal vse o našem zboru, ki naj bi nocoj stopil iz »ilegale« in prejel svoje uradno ime in ustanovne dokumente, to je ustanovne listine z 10 podpisov in statut.

Slednji je podoben vsem statutom za takšne organizacije in si ga lahko vsakdo ogleda.

Ob koncu se v imenu zbora priporočam vam ter vsem krajanom za obisk naših nastopov, za sodelovanje in trud za pomoč, mi pa bomo skušali s petjem doprinesti nekoliko toplino v naš moderni in stehnižirani vsak dan.

Č. F.

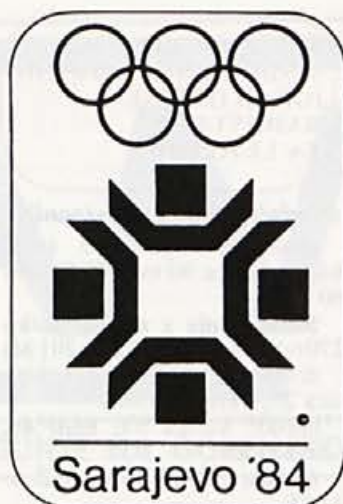
Prvenstvo Elana v badmintonu za leto 1981

Konec leta smo v sekciji odigrali 1. turnir, ki je veljal za prvenstvo ELAN-a. Po nekaj mesečni agilnosti smo želeli prekrizati rekete, da zaključimo začetno obdobje in preidemo na intenzivnejši trening. Odigrano je bilo 36 dvojbojev, turnir pa je trajal mesec dni v sredinem terminu (od 18.—20.), prehajamo pa na termin ob četrtkih od 17.—19. ure, tako da lahko sprejmemo tudi nove člane in članice.

Rezultati:

1. Janez Urbanc 8:0
2. Jože Kelih 7:1
3. Vlado Kovač 6:2 (izven konkurence)
4. Maks Vrečko 5:3
5. Matjaž Gmajnar 3:5
6. Jože Bešter 3:5
7. Srečko Trdina 2:6
8. Alojz Pintar 2:6
9. Nevenka Krmpotič 0:8

V četrtek, 21. 1. 1982 smo imeli priliko pomeriti se z Gregorjem Zoretom (Olimpija), ki je na slovenskih lestvicah osmi. Srečanje z njim nam je

osvežilo mik igre in prav z veliko težavo smo dosegali prve točke. Vendar to je bil le trening, v pravi tekmi pa bo verjetno naslednje leto še premalo, da kaj takšnega ponovimo. Srečanje je bilo vsekakor dobrodošlo in pravi impulz za vse, ki želimo globlje prodreti v skrivnosti te lepe a naporene igre. Letos smo včlanjeni v BZS in tako se nam odpirajo možnosti za nastope na C — turnirjih, ki se jih nameravamo udeleževati.

Janez Urbanc

Elan drugi na sindikalnih športnih igrah občine Radovljica za leto 1981

REZULTATI

V okviru programa SŠI občine Radovljica za leto 1981 so bila organizirana tekmovanja v štirinajstih športnih panogah, na tekmovanjih je nastopilo 600 žensk in 2443 moških ali skupaj 3043 članov sindikata iz 106 OO ZS.

V posameznih panogah so najboljša mesta osvojile ekipe naslednjih OOZS.

1. Smučarski tek: nastopilo je 297 tekmovalcev (46 Ž in 251 M)

ženske: LIP Bled 38 točk, Vezenine Bled 31 točk, **Elan Begunje 27 točk**

moški: Veriga Lesce 86 točk, LIP Bled 78 točk, Elan 71 točk skupaj: LIP Bled 116 točk, Veriga 101 točk, **Elan 98 točk**

2. Velelalom: nastopilo je 420 tekmovalcev (65 Ž in 364 M)

ženske: Vezenine Bled 22 točk, **Elan Begunje 21 točk**, LIP Bled 18 točk

moški: **Elan Begunje 146 točk**, Veriga 60 točk, LIP Bled 41 točk

skupaj: **Elan Begunje 167 točk**, Veriga 65 točk, LIP Bled 59 točk

3. Kegljanje borbene partije: Nastopilo 428 članov sindikata (120 Ž in 308 M)

ženske: Iskra Otoče 1. 55 točk, **Elan I. 45 točk**, Iskra II. 37 točk, Veriga I. 77 točk, Obrtniki 65 točk, LIP 55 točk skupaj: Veriga 89 točk, Iskra Otoče 84 točk, LIP Bled 79 točk

4. Odbojka: nastopilo je 240 tekmovalcev (144 M in 96 Ž)

ženske: PTT Rad. 100 točk, SO Rad. 90 točk, Bolnica 80 točk

(Nadaljevanje na 18. strani)

**ELAN DRUGI NA
SINDIKALNIH ŠPORTNIH
IGRAH OBČINE
RADOVLJICA
ZA LETO 1981**

(Nadaljevanje s 17. strani)

moški: Veriga 100 točk, Iskra Lipnica 90 točk, GG Bled 80 točk

5. Streljanje z zračno puško 270 tekmovalcev (69 Ž in 201 M)
ženske: Elan 33, Iskra Lipnica 25, Veriga 20 točk

moški: Veriga 55, **Elan 45**, LIP 37 točk

6. Šah: 38 šahistov (5 Ž in 33 M)

7. Košarka: 50 igralcev
1. Iskra Otoče, **2. Elan I**, Plamen

8. Mali nogomet: 180 igralcev

1. **Elan**, 2. Iskra Otoče, 3. Veriga Lesce

9. Trim kolesarjenje: sodelovalo 68 kolesarjev

10. Plavanje: 113 plavalcev (27 Ž in 85 M)

ženske: ZD Radovljica 80, Iskra Otoče 48, Veriga 45 točk
moški: Veriga 238, **Elan 120**, Iskra Otoče 117 točk

skupaj: Veriga 283, Iskra Otoče 165, **Elan 155 točk**

11. Balinanje: 40 tekmovalcev

1. Veriga II, 2. Upokojenci, 3. Veriga I.

12. Kros: 38 tekmovalcev (6 Ž in 32 M)

1. Veriga, 2. Iskra Otoče, **3. Elan**

13. Namizni tenis: 74 tekmovalcev (9 Ž in 65 M)

ženske: LIP Bled 49, Iskra Lipnica 24, KT Podnart 20 točk

moški: **Elan 67**, Veriga 66, Iskra Otoče 58 točk

skupaj: Veriga 77, Iskra Otoče 67, LIP 57 točk

14. Kegljanje: 784 tekmovalcev (162 Ž in 622 M)

ženske: **Elan 756**, Iskra Otoče 729, Veriga 698 kegljev

moški: Veriga 1258, Iskra Otoče 1224, LIP 1221 kegljev
skupaj: Veriga 265, Iskra Otoče 227, Elan 194 točk

V tekmovalstvu **ženskih ekip** za letoletno uvrstitev SŠI 1981 je skupaj nastopilo 600 tekmovalk, najboljša mesta pa so osvojile naslednje OO ZS:

1. Elan Begunje 350 točk
2. Iskra Lipnica 304
3. Iskra Otoče 280
4. LIP Bled 262
5. Veriga Lesce 248

6. PTT Radovljica 146
7. Vezenine Bled 136
8. Upravni organi SO Rad. 118

9. Bolnica Begunje 80
9. Zdravstveni dom Rad. 80

11. Kemična tovarna Podnart 58
12. Žito Lesce 55

12. Društvo upokojencev Rad. 55

14. Gradbeno podjetje Bohinj 39

15. Dom J. Benedika Rad. 38
16. Merkur 36
17. Jelplast Kamna gorica 35

18. Osnovna šola Radovljica 34
19. Špicerija Bled 29
20. GG Bled 25

Trem prvo plasiranim ekipam bodo na zaključni slovesnosti SŠI 81 podeljeni spominski pokali OSZS Radovljica.

V tekmovalstvu **moških ekip** za letoletno uvrstitev na SŠI 81 je skupaj nastopilo 2443 tekmovalcev, najboljša mesta pa so osvojile naslednje OO ZS:

1. Veriga Lesce 1436 točk
2. Elan Begunje 1136
3. Iskra Otoče 612
4. LIP Bled 604
5. Obrtno združenje 399

6. Iskra Lipnica 388

7. Plamen Kropa 297

8. GG Bled 217

9. Vezenine Bled 191

10. Upravni organi SO Rad. 146

11. HTP Bled 127

12. Žito Lesce 124

12. Društvo upokojencev Rad. 124

14. UKO Kropa 93

15. Almira Radovljica 88

16. Kemična tov. Podnart 80

16. Gorenje Radovljica 80

18. PTT Radovljica 76

19. Sukno Zapuže 75

20. Filbo Boh. Bistrica 75

Trem prvo plasiranim ekipam bodo na zaključni slovesnosti SŠI 81 podeljeni spominski pokali OSZS Radovljica.

V tekmovalstvu za **celoletno skupno** uvrstitev na SŠI občine Radovljica za leto 1981 je nastopilo 3043 članov sindikata iz 106 OO ZS. Posamezne OOZS pa so osvojile naslednja mesta:

1. Veriga Lesce 1684 točk
2. Elan Begunje 1486
3. Iskra Otoče 892
4. LIP Bled 866
5. Iskra Lipnica 692

6. Obrtno združenje 422
7. Vezenine Bled 327
8. Plamen Kropa 317

9. Upravni organi SO Rad. 264
10. GG Bled 242
11. PTT Radovljica 222

12. Žito Lesce 179
12. Društvo upokojencev Rad. 179

14. Kemična tov. Podnart 138
15. HTO Bled 135
16. Sukno Zapuže 110
17. Almira Radovljica 107

18. Merkur Lesce 101
19. UKO Kropa 100
20. Elmont Bled 83

21. Filbo Boh. Bistrica 81
22. Gorenje Radovljica 80
Bolnica Begunje 80
Zdravstveni dom Rad. 80

25. Špicerija Bled 77
26. Gradbeno podjetje Bohinj 71

27. Starešine JLA Rad. 66
28. Alpetour Radovljica 61
29. Jelplast Kamna gor. 56
29. Os. šola Lipnica 56
29. Hotel Jelovica Bled 56

32. Osnovna šola Rad. 55
33. Dom J. Benedika Rad. 48
34. Šolski center Rad. 43
35. Knjigovoznica Rad. 42
36. Milica Radovljica 30
36. IBM Radovljica 30
38. Društvo invalidov Rad. 28
39. Osnovna šola Lesce 25
40. Tapetništvo Rad. 23
41. SDK Radovljica 21
42. LB Radovljica 19
43. Igralnica Bled 17
43. VVZ Radovljica 17
44. Planum Radovljica 16
44. Živila Bled 16
44. Zdravilišče Dvorska vas 16
47. Murka Lesce 14
47. KŽK Kooperacija Rad. 14

47. Mira Radovljica 14

50. Kompas Bled 13

50. Zavod M. Langusa Kamna gor. 13

50. Žel. postaja Lesce 13

53. Alp. dom Radovljica 12

54. Star. JLA Boh. Bela 11

54. ZD Bohinj 11

57. Zapori Radovljica 10

57. Turistični delavci Bled 10

54. Obrtno gradbeno podjetje Bled 11

57. Park hotel Bled 10

V vrstnem redu so le tiste OO ZS, ki so dosegle 10 ali več točk.

Desetim prvo plasiranim OO ZS v letoletni skupni uvrstitvi na SŠI 81, sobile na zaključni slovesnosti SŠI 81 podeljeni spominski pokali OSZS Radovljica.

Zahvale

Ob težki izgubi dragega očeta

ZRNIČ RADOTA

se zahvaljujem za izrečena sožalja, sodelavcem telovadnega orodja pa za denarno pomoč namesto venca na grob.

Žalujoča hči — Matarugič Mira

Ob težki izgubi hčerke

MARINE DJUKANOVIČ

se lepo zahvaljujem za izrečena sožalja in denarno pomoč, namesto venca na grob sodelavcem metalne.

Žalujoča mati Nevenka Djukanovič

Ob smrti drage mame

PAVLE NOČ

se zahvaljujem vsem znancem, prijateljem in sodelavcem za izražena sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoča hči Pavla Mežek

UREDNIŠKI ODBOR: Dolhar Brane, Brejc Nuša, Knafelj Slavko, Kolman Barbara, Kos Marjan, Stare Anton, Urbanc Janez, Vrhunc Anton, odgovorni urednik Knafelj Slavko. Naša smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katera se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije, št. 421-7-72).

Izkupiček iz občinskih sindikalnih športnih iger 1981